

DODATAK STUDIJE

SADRŽAJ

– OKOLIŠNI CILJEVI –	3
– KLIMATSKE PROMJENE –	5
– ZRAK –.....	12
– KRAJOBRAZ –	20
– TLO I POLJOPRIVREDA –.....	24
– ŠUME I ŠUMARSTVO –.....	26
– PODZEMNE VODE –	29
– POVRŠINSKE VODE –	34
– BIOLOŠKA RAZNOLIKOST –	40
– ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE –	49
– KULTURNA BAŠTINA –	55
– STANOVNIŠTVO –.....	60
– ZDRAVLJE LJUDI –	70
– OTPAD –	74

– OKOLIŠNI CILJEVI –

OKOLIŠ	OZNAKA	OKOLIŠNI CILJ
KLIMATSKE PROMJENE	KP-1	Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora
ZRAK	Z-1	Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka
	Z-02	Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka
	Z-3	Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU
KRAJOBRAZ	KR-1	Očuvanje i daljnja zaštita karakterističnih i vrijednih krajobrazna i krajobraznih cjelina na području RH.
TLO I POLJOPRIVREDA	P-1	Održiva uporaba prirodnih resursa, očuvanje i zaštita prirode i okoliš
	P-2	Sprečavanje daljnje fragmentacije poljoprivrednog zemljišta
ŠUME	Š-1	Očuvati šumska područja, spriječiti fragmentaciju te degradacije šumskih staništa i zdravstvenog stanja šuma
	Š-2	Smanjiti minirane šumske površine te integrirati iste u redoviti režim gospodarenja
PODZEMNE VODE	V-1	Dostići najmanje dobro količinsko i kemijsko stanje za sva vodna tijela podzemnih voda te ne dopustiti pogoršanje već dostignutog stanja bilo kojeg vodnog tijela podzemne vode
	V-2	Promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa
POVRŠINSKE VODE	V-3	Zaštiti i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda
	V-4	Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša
BIOLOŠKA RAZNOLIKOST	B-1	Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta
	B-2	Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske
ZAŠTIĆENA PODRUČJA	ZP-1	Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)
KULTURNA BAŠTINA	KB-1	Očuvati i osigurati daljnju zaštitu kulturne baštine
	KB-2	Osigurati održivo korištenje kulturne baštine

STANOVNIŠTVO	S-1	Smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva
	S-2	Zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja
	S-3	Uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti
	S-4	Povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru
	S-5	Izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje
	S-6	Smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi
	S-7	Smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih
	S-8	Povećati udio informatički pismenog stanovništva
ZDRAVLJE LJUDI	ZD-1	Stvoriti uvjete koji će omogućiti poboljšanje kvalitete života ljudi i općeg stanja zdravlja ljudi ZD-02. Osigurati praćenje utjecaja okoliša na zdravlje stanovništva razvojem informacijskog sustava javnog zdravstva te pojačati međusektorsku suradnju
	ZD-2	Smanjiti rizik za ljudsko zdravlje

– KLIMATSKE PROMJENE –

KLIMATSKE PROMJENE		
Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije	Mjere kojima bi se doprinijelo poboljšanju energetske učinkovitosti i uvođenje obnovljivih izvora energije (ili prelasku na iste) u industrijskom sektoru trebale bi doprinjeti smanjenju produkcije stakleničkih plinova. Industrijski sektor igra važnu ulogu u postizanju ciljeva većeg korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja. Gotovo svi obnovljivi izvori ne stvaraju stakleničke plinove, Iznimka je biomasa kod koje nastaje CO ₂ , ali u jednakoj količini u kojoj je i apsorbiran u biljci tijekom njena rasta. Stoga ulaganje u obnovljive izvore energije, odnosno povećanje udjela obnovljivih izvora energije ima pozitivan doprinos ublažavanju klimatskih promjena jer su staklenički plinovi jedni od ključnih uzroka klimatskih promjena.	
4.2.2. Poboljšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, privatni uredi i trgovina)	Uslužni sektor ima važnu ulogu u postizanju ciljeva u pogledu obnovljivih izvora energije za 2020., posebice za cilj većeg korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja. Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora smanjuje produkciju stakleničkih plinova stoga poboljšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru ima pozitivan doprinos ublažavanju klimatskih promjena.	
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetske razreda D i nižih energetske klasifikacija	Budući da većina postojećih stambenih zgrada u pravilu ne zadovoljavaju trenutne standarde u smislu energetske učinkovitosti, prijenosa i gubitka topline, energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog	

KLIMATSKE PROMJENE		
Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>sektora nižih energetske klasifikacije može imati pozitivan doprinos ublažavanju klimatskih promjena. Smanjenjem potreba za energijom (ponajprije toplinskom) koja u ovom sektoru iz obnovljivih izvora (najviše biomase) dolazi u samo 11% slučajeva mogla bi znatno pridonijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova.</p> <p>Sektor zgradarstva može postići velika smanjenja emisije s primjenom pametnih sustava, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (posebice energije sunca i biomase).</p>	
4.3.2. Unapređenje javne energetske infrastrukture – javna rasvjeta i toplinarstvo	<p>Ulaganjima u bolju energetske učinkovitost sustava toplinarstva i zamjenu kotlova na lož-ulje čistim gorivima postiglo bi se smanjenje u emisiji CO₂ i pozitivno bi se pridonijelo ublažavanju klimatskih promjena.</p> <p>Ušteda u energiji koja bi se postigla unapređivanjem javne rasvjete također pozitivno pridonosi smanjenju emisija stakleničkih plinova.</p>	
5.1.1. Poboljšanje sustava za praćenje klimatskih promjena, prognoziranje, planiranje i provedbu mjera prilagodbe klimatskim promjenama	<p>Glavni rezultati koji bi trebali biti postignuti u okviru ovog prioriteta ulaganja odnose se na relevantne mjere, znanstveno istraživanje, prikupljanje podataka i alate za modeliranje koji će pridonijeti boljem planiranju mjera prilagodbe na klimatske promjene.</p> <p>Modernizacija i dovršetak sustava za praćenje i predviđanje klimatskih promjena, odnosno poboljšanje kvalitete i raspoloživosti meteoroloških (klimatoloških i hidroloških) podataka i povezane infrastrukture omogućuje bolje razumijevanje klimatskih promjena pa je uz pomoć njih lakše</p>	

KLIMATSKE PROMJENE		
Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	donositi prihvatljive politike i mjere. Stoga ove mjere imaju isključivo pozitivan doprinos.	
6.1.2. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja/ponovne uporabe otpada	U ukupnim emisijama stakleničkih plinova, sektor gospodarenja otpadom emitira samo 3,8% stakleničkih plinova. Uspostava sustava za odvojeno sakupljanje otpada kako bi se povećala stopa ponovne upotrebe i recikliranja otpada imat će pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena jer za posljedicu ima manju proizvodnju, manju eksploataciju sirovina, smanjenu potrošnju energije i manju emisiju stakleničkih plinova.	
4.5.1. Modernizacija i unaprjeđenje gradskih rješenja za mobilnost bez emisija	Promet spada u dio sektora energetike koji proizvodi najveće količine stakleničkih plinova, od čega dominantni doprinos daje cestovni promet. Ukupno gledano, cestovni promet sudjeluje sa oko 21,5% u emisijama stakleničkih plinova. Povećana uporaba bicikala i povećana uporaba električne energije u osobnim automobilima nedvojbeno bi proizvele pozitivne učinke na smanjenje emisija stakleničkih plinova, osobito s obzirom na činjenicu da javni prijevoz nikada neće u potpunosti zamijeniti osobne automobile.	
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	Brodski promet ima značajno manje emisijske faktore od cestovnog ako se u obzir uzima emisija stakleničkih plinova po jedinici udaljenosti i prevezenom teretu. Stoga će poboljšanje mogućnosti pristupa diljem mreže i koridora unutarnjih vodnih putova TEN-T-a, koje će osigurati efikasno iskorištavanje resursa tranzitnoga teretnog prometa	

KLIMATSKE PROMJENE		
Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	kroz Hrvatsku, pozitivno pridonijeti i smanjenu emisija stakleničkih plinova, tj. pozitivno utjecat na ublažavnje klimatskih promjena.	
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Ulaganje u poboljšanje cestovnog prometa za posljedicu može imati povećanje broja vozila na cestama tj. povećanje, već sada velikog, udjela cestovnog prometa u ukupnim emisijama stakleničkih plinova. No, budući da se ovim posebnim ciljem namjerava riješiti problem cestovnih uskih grla i „crnih točaka“, koji generiraju prometne zastoje na cestama i predstavljaju značajan ekonomski, društveni i ekološki trošak odnosno povećavaju emisije stakleničkih plinova nastalih izgaranjem fosilnih goriva, ovaj posebni cilj ima i negativne i pozitivne učinke na ublažavanje klimatskih promjena.	
7.3.2. Razvoj inteligentnoga, održivog i integriranog niskougličnog urbanog javnog prijevoza	Podrška urbanom javnom prijevozu jedno je od ključnih područja koja će imati izravan utjecaj na provedbu niskougličnih inicijativa u prometnom sektoru te ima pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena.	
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže	Željeznički promet koji im relativno male emisije stakleničkih plinova u odnosu na količinu prevezene robe/tereta, u Hrvatskoj je nekonkurentan cestovnom, prvenstveno u smislu trajanja putovanja. Potpora modernizaciji i nadogradnji hrvatskog željezničkog sustava promiče izmjenu modaliteta s cestovnoga na željeznički promet. Dogradnja i poboljšanje željezničke infrastrukture imat će pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena	

KLIMATSKE PROMJENE		
<p>Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>jer će željeznička mreža moći više konkurirati drugim manje ekološki prihvatljivim načinima prijevoza te će pridonijeti razvoju niskougljičnih kapaciteta TEN-T-ove i regionalne infrastrukture i usluga i posredno smanjiti emisije stakleničkih plinova.</p>	
<p>Opis kumulativnog utjecaja Gledajući kumulativni utjecaj, OPKK ima pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena. Gotovo svi projekti koji se vežu uz OPKK idu, više ili manje, u smjeru smanjenja emisija stakleničkih plinova i drugih onečišćujućih tvari. Značajniji pozitivan doprinos ublažavanju klimatskih promjena projekata vezanih uz ovaj OPKK imaju ulaganja u obnovljive izvore energije i njihova implementacija u privatne i javne sektore. Prijelaz s konvencionalnih na obnovljive izvore značajno smanjuje količine stakleničkih plinova koji nastaju konvencionalnim načinom proizvodnje energije. Drugi značajni pozitivan doprinos imaju ulaganja u razvoj pametnog održivog i integriranog javnog prijevoza niske razine CO₂ i unaprjeđenje željezničkog prometa. Unaprjeđivanje javnog prijevoza niske razine CO₂ ima utjecaj na smanjenje emisija stakleničkih plinova, i time pozitivno pridonosi ublažavanju klimatskih promjena, ali u velikim gradovima takvi projekti imaju puno značajniji utjecaj na kvalitetu zraka područja na kojem se primjenjuju. Budući da su klimatske promjene vezane uz puno veće prostorne skale, u području transporta unaprjeđenje željezničkog prometa ima najveći doprinos ublažavanju klimatskih promjena.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Aktivnosti predviđene OPKK-om koje najviše doprinose ublažavanju klimatskih promjena i u koje bi s ovog aspekta trebalo usmjeriti ulaganja su 4.2.1., 4.2.2., 4.3.1., 4.5.1., 7.3.2. i 7.4.1.</p>		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Nacrtom OPKK-a se predviđaju sljedeći pokazatelji ostvarenja za pojedini program:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povećanje udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije u proizvodnoj industriji • povećanje udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije u uslužnom sektoru • povećanje prosječne potražnje za grijanjem/hlađenjem u određenoj vrsti zgrada, u kwh/m2/god. • smanjenje gubitaka topline proizvedene u toplinskim mrežama • povećanje dijela teritorija pod redovitim praćenjem i evaluacijom utjecaja klimatskih promjena • povećanje stope recikliranja kućanskog i sličnog otpada (papir, staklo, metal, plastika) • porast broja gradova sa poboljšanim kapacitetima za neovisno uvođenje i promicanje prometa nultih emisija u većem i integriranijem opsegu (uz strategije, kapacitet i iskustvo u provedbi) 		

KLIMATSKE PROMJENE		
<p>Okolišni ciljevi: KP-1 Smanjivanje i ograničavanje emisije stakleničkih plinova i tvari koje oštećuju ozonski sloj te održavanje razine odliva stakleničkih plinova sukladno obvezama RH iz preuzetih međunarodnih ugovora</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<ul style="list-style-type: none"> • povećanje teretnog prometa kroz luke unutarne plovidbe i unutarnjim vodnim putovima • povećanje broja regionalnih gospodarskih središta s odgovarajućim cestovnim vezama s mrežom TEN-T • povećanje broja osoba koje koriste javni prijevoz • povećani teretni promet na koridorima TEN-T-a <p>Osim navedenih, predlažu se pratiti sljedeći okolišni indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emisije stakleničkih plinova (CO₂) uslijed izgaranja goriva- postrojenja za proizvodnju i transformaciju energije • Emisije stakleničkih plinova uslijed izgaranja goriva - cestovni promet • Emisije stakleničkih plinova uslijed izgaranja goriva - necestovni promet <p>Uspostavom praćenja pokazatelja određenih OPKK-om i predloženih okolišnih indikatora može se pratiti učinkovitost provedbe OPKK-a u odnosu na zadani okolišni cilj.</p>		

– ZRAK –

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije	Većina obnovljivih izvora energije u odnosu na konvencionalne izvore proizvodi manje količine onečišćujućih tvari. Na taj način omogućava se održavanje postojeće ili, na mjestima na kojima se u neposrednoj potrošnji konvencionalni izvori zamjene obnovljivim, poboljšanje kvalitete zraka.	
4.2.2. Poboljšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, privatni uredi i trgovina)	Učinkovitije upravljanje energijom, tj. veća briga o potrošnji energije smanjuje potrebu za proizvodnjom energije, a to znači i manju potrošnju tj. manje emisije nezaobilaznih onečišćujućih tvari ukoliko se radi o konvencionalnim izvorima. Većina obnovljivih izvora energije u odnosu na konvencionalne izvore proizvodi manje količine onečišćujućih tvari te na taj način smanjuju negativan utjecaj na kvalitetu zraka.	
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetskog razreda D i nižih energetske klasifikacija	Učinkovitije upravljanje energijom, tj. veća briga o potrošnji energije smanjuje potrebu za produkcijom energije, a to znači i manju potrošnju tj. manje emisije nezaobilaznih onečišćujućih tvari ukoliko se radi o konvencionalnim izvorima. Obnovljivi izvori energije u odnosu na konvencionalne izvore proizvode manje količine onečišćujućih tvari te na taj način smanjuju negativan utjecaj na kvalitetu zraka.	
4.3.2. Unapređenje javne energetske infrastrukture – javna rasvjeta i toplinarstvo	Ulaganjima u bolju energetske učinkovitost sustava toplinarstva i zamjenu kotlova na lož-ulje čistim gorivima postiglo bi se smanjenje u emisiji	

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	onečišćujućih tvari. Ušteda u energiji koja bi se postigla unapređivanjem javne rasvjete također pozitivno pridonosi smanjenju emisija onečišćujućih tvari.	
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Ovim ciljem OPKK-a cjelokupni sustav gospodarenja otpadom bit će poboljšan putem praćenja otpada, te planiranjem i gospodarenjem krutim otpadom. Odgovarajuća sanacija, rehabilitacija i zatvaranje pojedinih postojećih postrojenja za gospodarenje otpadom (odlagališta otpada) može poboljšati kvalitetu zraka na području na kojem je kvaliteta bila narušena zbog neugodnih mirisa ili onečišćujućih tvari.	
6.1.2. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja/ponovne uporabe otpada	Uspostava sustava za odvojeno sakupljanje otpada u svrhu povećane stope ponovne upotrebe i recikliranja otpada imat će pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka jer za posljedicu ima manju proizvodnju, manju eksploataciju sirovina, smanjenu potrošnju energije i manju emisiju onečišćujućih tvari u zrak.	
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	U sustavu odvodnje prisutne su organske i anorganske tvari, koje se već tijekom protoka razgrađuju. Na mjestima gdje se otpadne tvari dalje razgrađuju i odvajaju može doći do pojave isparavanja plinova i neugodnih mirisa tj. negativnog utjecaja na kvalitetu zraka. Plinovite tvari na	<ul style="list-style-type: none"> • Granične vrijednosti onečišćujućih tvari u ispitivanom zraku na granici građevne čestice ne smiju se prekoračiti. Prevencija prekoračenja dozvoljenih vrijednosti uključuje npr. sprečavanje ispuštanja neugodnih mirisa iz

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>pojednim dijelovima sustava javne odvodnje, u koncentracijama u kojima se javljaju, nisu otrovne, no imaju neugodan miris i neprikladne su u blizini naselja i/ili rekreacijskih zona. Intenzitet i doseg rasprostiranja neugodnih mirisa od izvora ovisi o meteorološkim uvjetima, osobito o temperaturi zraka te smjeru i jačini strujanja zraka. Ulaganja u postrojenja za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda mogu imati i pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka, jer se neugodni mirisi (najčešće plinovi sumporovodika i amonijaka) otpadnih voda u postrojenjima za njihovo prikupljanje i pročišćavanje ispuštaju u kontroliranim uvjetima i po potrebi kroz filtere za otklanjanje neugodnih mirisa.</p>	<p>zatvorenih postrojenja, pročišćavanje takvih plinova biofilterima.</p>
6.5.1. Nadogradnja sustava za upravljanje kvalitetom zraka i njezino praćenje u skladu s Direktivom 2008/50/EZ	<p>Očekuje se indirektan pozitivan utjecaj jer će se ovim aktivnostima stvoriti preduvjeti za daljnje poboljšanje kvalitete zraka u hrvatskim zonama i aglomeracijama je razvoj odgovarajućeg sustava za praćenje i izvješćivanje odnosno nadogradnja mjerne mreže i programa za praćenje kvalitete zraka.</p>	
4.5.1. Modernizacija i unaprjeđenje gradskih rješenja za mobilnost bez emisija	<p>Promet je jedan od glavnih izvora atmosferskog onečišćenje lebdećim česticama. Prometne gužve na pristupnim cestama gradskih središta dovode do povećanja tog onečišćenja. Modernizacija i unaprjeđenje gradskih rješenja za mobilnost bez emisija pozitivno bi utjecalo na kvalitetu zraka osobito u većim gradovima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja usmjeriti u područja na kojima su već zabilježena prekoračenja graničnih vrijednosti za pojedine onečišćujuće tvari, a kojima je uzrok promet i na ona područja za koje se pretpostavlja (zbog nedostatka mjernih

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
		postaja) da bi mogla biti utjecana prekomjernim onečišćenjem. To su ponajprije križanja većih prometnice u većim gradovima tijekom najvećih prometnih gužvi, te prometnice u turističkim središtima tijekom turističke sezone.
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	Brodski promet ima značajno manje emisijske faktore od cestovnog ako se u obzir uzima emisija onečišćujućih tvari po jedinici udaljenosti i prevezenom teretu. Stoga će poboljšanje mogućnosti pristupa diljem mreže i koridora unutarnjih vodnih putova TEN-T-a, koje će osigurati efikasno iskorištavanje resursa tranzitnoga teretnog prometa kroz Hrvatsku, pozitivno pridonijeti i smanjenu emisija o onečišćujućih tvari , tj. pozitivno utjecat na zadržavanje postojeće kvalitete zraka.	
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Ulaganje u poboljšanje cestovnog prometa za posljedicu može imati povećanje broja vozila na cestama tj. povećanje emisija onečišćujućih tvari u atmosferu. No, budući da se ovim posebnim ciljem namjerava riješiti problem cestovnih uskih grla i „crnih točaka“, koji generiraju prometne zastoje na cestama i predstavljaju značajan negativni utjecaj na lokalnu kvalitetu zraka, ovaj posebni cilj ima i negativne i pozitivne učinke na kvalitetu zraka.	

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
7.3.2. Razvoj inteligentnoga, održivog i integriranog niskouglijčnog urbanog javnog prijevoza	Povećanja kapaciteta i uporabe urbanog javnog prijevoza i promicanje izmjene modaliteta smanjuju prometne zastoje u gradovima i pomažu uklanjanju uskih grla koja koče funkcioniranje urbanih sustava javnog prijevoza i povećavaju emisije onečišćujućih tvari. Podrška urbanom javnom prijevozu jedno je od ključnih područja koja će imati izravan utjecaj na smanjenja onečišćenja zraka i buke unutar urbanih područja.	
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže	U usporedbi sa cestovnim prometom, željeznički promet koji kao izvor energije koristi fosilna goriva je iz perspektive zaštite zraka prihvatljiviji. Odnos utrošenog goriva i prevezenog tereta/osoba kod željezničkog prometa je puno manji. Iz te perspektive razvoj željezničkog prometa ima pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka. Dodatno, kod željezničkih vozila na električni pogon uopće nema kemijskog onečišćenja zraka te je time njihov pozitivni doprinos još veći. No pritom treba imati na umu da stanovništvo koje živi neposredno uz željezničke pruge može biti izloženo elektromagnetskim utjecajima nadzemnog opskrbnog voda, slično kao i kod prijenosnih nadzemnih visokonaponskih vodova, ali razina izloženosti je znatno niža te ovisi o sustavu napajanja električnom energijom željezničke pruge.	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja usmjeriti u elektrifikaciju pruga, uz uvjet da dopuštena granica ionizirajućeg zračenja ne bude prekoračena.

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>Opis kumulativnog utjecaja Gledajući kumulativni utjecaj, OPKK ima pozitivan utjecaj na kvalitetu zraka. Gotovo svi projekti koji se vežu uz OPKK unaprijedit će ili u najgorem slučaju u većoj mjeri neće narušiti postojeću kvalitetu zraka pojedinog područja odnosno pridonijet će ispunjenju prva dva okolišna cilja. Ulaganje u obnovljive izvore energije, te njihova sve šira primjena, kao i racionalnije korištenje energije, sa stajališta zaštite kvalitete zraka, ima velik pozitivan doprinos. Neminovani razvoj i povećanje ukupnog prometa negativno utječe na kvalitetu zraka jer povećava emisije onečišćujućih tvari koje nastaju kao posljedica upotrebe konvencionalnih vrsta goriva. U tom smislu, korištenje i ulaganje u poboljšanje i pouzdanost prijevoznih sredstava koja po prevezenoj količini tereta proizvode manje onečišćujućih tvari, a to su u većim gradovima javni prijevoz, a na međugradskim relacijama željeznički i brodski promet mogu pozitivno pridonijeti zaštiti kvalitete zraka.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Aktivnosti predviđene OPKK-om koje najviše doprinose boljoj kvaliteti zraka i u koje bi s ovog aspekta trebalo usmjeriti ulaganja su 4.2.1., 4.2.2., 4.3.1., 4.5.1., 7.1.1., 7.3.2. i 7.4.1. Ulaganja u SC 7.3.2. usmjeriti prema korištenju električnih vozila i vozila na plin i biogorivo, potaknuti korištenje javnog prijevoza. Ulaganja u SC 4.5.1. usmjeriti prema uređenju postojećih i povećanju broja biciklističkih staza te dijeljenja prijevoza autom (tzv. „car pool“). Prednost ulaganjima dati smanjenju udjela cestovnog prometa, odnosno povećanju udjela željezničkom prometu. Povećanje broja mjernih postaja i modernizacija postojeće mreže mjernih postaja za praćenje kvalitete zraka jedini je način da se ustanove precizne koncentracije onečišćujućih tvari u zraku tj. odredi kvaliteta zraka, a što je temelj za mogućnost praćenja održavanja postojeće kvalitete, narušavanja ili poboljšanja kvalitete zraka pojedinog područja.</p>		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Nacrtom OPKK-a se predviđaju sljedeći pokazatelji ostvarenja posebnih ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povećanje udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije u proizvodnoj industriji i uslužnom sektoru • povećanje prosječne potražnje za grijanjem/hlađenjem u određenoj vrsti zgrada, u kWh/m²/god. • smanjenje gubitaka topline proizvedene u toplinskim mrežama • povećanje udjela stanovništva pokrivenog podacima o kvaliteti zraka u urbanim područjima • porast broja gradova sa poboljšanim kapacitetima za neovisno uvođenje i promicanje prometa nultih emisija u većem i integriranijem opsegu (uz strategije, kapacitet i iskustvo u provedbi) • povećanje broja osoba koje koriste javni prijevoz 		

ZRAK		
<p>Okolišni ciljevi: Z-01 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka I kategorije novi zahvat ili rekonstrukcija postojećeg izvora onečišćivanja ne smije ugroziti postojeću kategoriju kvalitete zraka. Z-02 Na područjima na kojima je kvaliteta zraka II kategorije zadržati postojeću ili zamjenom/ukidanjem postojećih izvora onečišćenja poboljšati kvalitetu zraka. Z-03 Uspostavljati nove i unaprjeđivati postojeće postaje za praćenje kvalitete zraka s ciljem stalnog poboljšanja kvalitete podataka u pogledu njihove cjelovitosti, točnosti, dosljednosti, transparentnosti, usporedivosti i razmjene informacija sukladno pravnoj stečevini EU</p>		
Posebni cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>Osim navedenih, predlaže se pratiti i sljedeće okolišne indikatore:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emisije onečišćujućih tvari u zrak (SO₂, NO_x, NH₃, H₂S, CO, PM₁₀) • Koncentracije onečišćujućih tvari u zraku (SO₂, NO_x, NH₃, H₂S, CO, PM₁₀, PM_{2.5}, dim, UTT, O₃) 		

– **KRAJOBRAZ** –

KRAJOBRAZ		
Okolišni ciljevi:		
KR-1. Očuvanje i daljnja zaštita karakterističnih i vrijednih krajobraza i krajobraznih cjelina na području RH.		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
2.1.1. Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija) za ulaganje u infrastrukturu širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što utječe na dostupnost infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u svrhu maksimalnog povećanja društvenih i gospodarskih dobiti u spomenutim područjima	Negativan utjecaj: mala degradacija prirodnih i antropogenih elemenata krajobraza, strukturnih i vizualnih značajki te karaktera krajobraza uslijed izgradnje nadzemnih dijelova planiranih zahvata. Utjecaj je izraženiji u vrijednim krajobraznim tipovima, a značaj utjecaja na državnoj razini je mali.	<ul style="list-style-type: none"> • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati da su zahvati vizualno zaklonjeni ili smješteni izvan područja vrijednog krajobraza. Oblikovanje i uvjeti izgradnje moraju biti u skladu s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke. • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati sanaciju prostora nakon izgradnje.
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	Negativan utjecaj: djelomična promjena karaktera krajobraza i krajobraznih značajki nakon izgradnje planiranih zahvata i posljedično tome uništavanje tj. promjena staništa vlažnih područja (livada, močvara) koji su nositelj krajobrazne raznolikosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati da su zahvati vizualno zaklonjeni ili smješteni izvan područja vrijednog krajobraza. Oblikovanje i uvjeti izgradnje moraju biti u skladu s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke. • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati sanaciju prostora nakon izgradnje.
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Negativan utjecaj: izgradnjom CGO-a moguća je degradacija prirodnih i antropogenih elemenata krajobraza, strukture krajobraza i vizualnih značajki. Ovaj utjecaj može biti značajan lokalno, odnosno ograničen na uže okolno područje zahvata. Pozitivni utjecaj: u širem mjerilu, zatvaranjem i sanacijom većeg broja postojećih odlagališta i centraliziranim sustavom gospodarenja otpadom očekuje se pozitivan utjecaj na krajobraznu sliku	<ul style="list-style-type: none"> • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati da su zahvati vizualno zaklonjeni ili smješteni izvan područja vrijednog krajobraza. Oblikovanje i uvjeti izgradnje moraju biti u skladu s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke. • Kroz projektnu dokumentaciju osigurati

KRAJOBRAZ		
Okolišni ciljevi: KR-1. Očuvanje i daljnja zaštita karakterističnih i vrijednih krajobraza i krajobraznih cjelina na području RH.		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	prostora. Značaj tog utjecaja ovisi o broju saniranih odlagališta.	sanaciju prostora nakon izgradnje.
6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom	Pozitivan utjecaj: na krajobrazne i vizualne značajke uslijed obnove staništa i očuvanja zaštićenih područja.	
6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja	Pozitivan utjecaj: na urbane i suburbane krajobraze obnavljanjem zapuštenih četvrti i izgradnjom zelenih površina.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u projekte koji u sebi sadrže inovativnu upotrebu biljnih materijala i materijala izgradnje, recikliranje postojećih resursa i niske zahtjeve za održavanjem. • Projektom dokumentacijom osigurati da su zelene površine uređene u skladu s urbanim kontekstom.
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Aktivnosti unutar navedenih SC uključuju izgradnju i rekonstrukciju velikih infrastrukturnih zahvata koji su već sad prepoznati kao pritisak na krajobraznu sliku područja.	<ul style="list-style-type: none"> • Oblikovanje i uvjeti izgradnje moraju biti u skladu s kontekstom prirodnog i kulturnog krajobraza kako bi se eliminirali ili umanjili negativni utjecaji na krajobrazne i vizualne značajke. • Projektom dokumentacijom predvidjeti sadnju zaštitnih pojaseva zelenila kojima će se postići minimaliziranje vizualnih utjecaja planiranih zahvata. • Kroz projektom dokumentaciju osigurati sanaciju prostora nakon izgradnje.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima	Negativan utjecaj: izgradnjom novih koridora može se očekivati da će doći do degradacije prirodnih i antropogenih elemenata krajobraza, strukture krajobraza i vizualnih značajki, posebno u slučaju izgradnje na području krajobraza visoke vrijednosti. Također, negativan utjecaj očekuje se i uslijed veće frekvencije korištenja svih infrastrukturnih objekata u vidu pojačanog pritiska na krajobrazno vrijedna područja.	
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza	Negativan utjecaj može se očekivati i u vidu zapuštanja ili otežanog bavljenja tradicionalnim agrarnim djelatnostima ili suvremenim poljoprivrednim djelatnostima koje uvjetuju održivost	

KRAJOBRAZ		
Okolišni ciljevi: KR-1. Očuvanje i daljnja zaštita karakterističnih i vrijednih krajobraza i krajobraznih cjelina na području RH.		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	kulturnih krajobraza.	
9.2.1 Promicanje socijalnog uključivanja i smanjenje nejednakosti poboljšanim pristupom socijalnim uslugama i prelaskom s institucionalnih na usluge u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture	<p> Pozitivni utjecaj: poboljšana krajobrazna slika nakon obnove zapuštenih ili devastiranih područja.</p> <p> Negativan utjecaj: moguća kontekstualno neprimjerena stambena izgradnja koja će narušiti kontekst krajobraza. Mogući manji infrastrukturni zahvati</p>	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Opis kumulativnog utjecaja</p> <p>Jačina i značaj kumulativnog utjecaja najviše ovisi o količini zahvata koji će se financirati, te o njihovom smještaju. Najveći pritisak na krajobrazne vrijednosti mogu predstavljati energetske, stambene i infrastrukturne zahvate koji su izgledom i kontekstualno neprilagođeni okolici. Izgradnjom ovih objekata na krajobrazno vrijednim područjima trajno i nepovratno će se narušiti narušene krajobrazne vrijednosti i vizualne kvalitete područja. Dodatno, kumulativni utjecaj bit će naglašen u slučaju izgradnje velikog broja ovih objekata na jednom području. Degradirana krajobrazna slika može za posljedicu imati negativne utjecaje na doživljaj prostora i turizam. Opseg promjene prema preliminarnoj procjeni količine zahvata je umjeren do velik. Značaj promjene u regionalnom pogledu je velik, a u državnom umjeren.</p> <p>S druge strane, ukoliko se izgradnja izvede na krajobrazno umjereno ili niže vrijednim područjima intenzitet utjecaja bit će manji. Manji intenzitet utjecaja može se postići i na krajobrazno vrijednim područjima ukoliko je vizualni izgled u najvećoj mogućoj mjeri atraktivan ili usklađen s kontekstom okolice. U ovom slučaju, i primjetni utjecaji mogu se „iskoristiti“ za povećanje atraktivnosti prostora i turističke svrhe.</p> <p>Pozitivni utjecaji umjerenog opsega očekuju se uslijed uređenja urbanih i industrijskih područja.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir</p> <p>Većina mogućih značajnih utjecaja može se spriječiti ili ublažiti već tijekom pripreme faze projekata na način da se definira oblikovanje i uvjeti izgradnje s ciljem očuvanja i poštivanja postojećih krajobraznih i okolišnih uvjeta. U najvećoj mjeri treba izbjegavati istaknuta i visokovrijedna krajobrazna područja, a u slučaju da se ne mogu izbjeći oblikovanje objekata projektirati na način da se maksimalno uklope u postojeću krajobraznu sliku odnosno da se oblikovanjem povećava atraktivnost prostora.</p>		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring</p> <p>Nije potrebno provoditi praćenje stanja krajobraza.</p>		

– TLO I POLJOPRIVREDA –

TLO I POLJOPRIVREDA		
Okolišni ciljevi		
P-01 Održiva uporaba prirodnih resursa, očuvanje i zaštita prirode i okoliša		
P-02 Sprečavanje daljnje fragmentacije poljoprivrednog zemljišta		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije	Raznim poljoprivrednim aktivnostima (slama, kukuruzovina, otpad iz poljoprivredne proizvodnje, stabljike suncokreta itd.) generira se velika količina biomase.	<ul style="list-style-type: none"> • Predvidjeti modalitet isporuke biomase iz poljoprivredne proizvodnje krajnjim korisnicima
4.2.2. Poboljšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, privatni uredi i trgovina)	Pozitivan utjecaj poticanja iskorištavanja biomase generirane u postupku poljoprivredne proizvodnje će imati pozitivan aspekt na cilj P-01, no ovo će područje puno detaljnije biti obrađeno u Programu ruralnog razvoja za razdoblje 2014. - 2020.	
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetskog razreda D i nižih energetskih klasifikacija		
4.3.2. Unapređenje javne energetske infrastrukture – javna rasvjeta i toplinarstva		
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Izgradnja novih prometnica kroz poljoprivredne površine, odnosno presijecanje poljoprivrednih parcela imati će negativan utjecaj na osobito vrijedne i vrijedne poljoprivredne površine	<ul style="list-style-type: none"> • Koridore novih prometnica projektirati na način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju poljoprivredna područja vrijednog i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1 i P2).
Opis kumulativnog utjecaja		
Provedbom aktivnosti predviđenih OPKK-om mogući utjecaji na tlo i poljoprivredu najviše se očituju izgradnjom prometnica kroz područja vrijednog i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta te fragmentacijom zemljišta. Planiranjem trasa prometnica izvan ovih područja i na način da ne uzrokuju fragmentaciju Korištenjem biomase iz poljoprivredne proizvodnje za pogon kogeneracijskih energana imat će pozitivan utjecaj na ublažavanje klimatskih promjena, doprinos nacionalnoj energetske politici te otvaranje novih radnih mjesta.		
Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir		
Predvidjeti modalitet isporuke biomase iz poljoprivredne proizvodnje krajnjim korisnicima Ukoliko je moguće, koridore novih prometnica projektirati van poljoprivrednog područja vrijednog i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta (P1 i P2)		
Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring		
Bilježiti i evidentirati količinu biomase iz poljoprivredne proizvodnje isporučene krajnjim korisnicima.		

– ŠUME I ŠUMARSTVO –

ŠUME I ŠUMARSTVO		
Okolišni ciljevi		
Š-01 Očuvati šumska područja, spriječiti fragmentaciju te degradacije šumskih staništa i zdravstvenog stanja šuma		
Š-02 Smanjiti minirane šumske površine te integrirati iste u redoviti režim gospodarenja		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije	Raspoloživa je velika količina biomase, pogotovo u privatnim šumama. Pozitivan utjecaj poticanja iskorištavanja šumske biomase će svakako imati pozitivan aspekt na cilj Š1, no ovo će područje puno detaljnije biti obrađeno u Programu ruralnog razvoja za razdoblje 2014. - 2020.	•
6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom	Planirano je razminiravanje zaštićenih područja prirode Pozitivan aspekt očitovati će se na okolišne ciljeve Š-01 i Š-02, budući da vraćanje šuma u redovan režim gospodarenja ima pozitivan utjecaj na sva tri aspekta funkcija šuma (ekonomski, ekološki i socijalni). Također, doći će do povećanja bioraznolikost, omogućiti iskorištavanje zapretane biomase kao obnovljivog resursa te posredno stvoriti nova radna mjesta za lokalno stanovništvo (u šumarskom i drvoprerađivačkom sektoru).	
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Izgradnja novih prometnica kroz šumsko područje, odnosno prosijecanje trase, može imati negativan utjecaj na zdravstveno stanje šuma, pogotovo skiofilnih na način da uzrokuje slabljenje vitalnosti i smanjenje otpornosti na napade štetnika te abiotičke faktore (svjetlost)	• Koridore novih prometnica projektirana način da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavaju šumska područja. U slučajevima kada to nije moguće, projektom predvidjeti sanaciju ruba šume u vidu sadnje zaštitnog pojasa grmlja i manjeg drveća kako bi se zatvorio rub šume i zaštiti od vanjskih abiotičkih utjecaja (svjetlost, vjetar)
Opis kumulativnog utjecaja		
Provedbom aktivnosti unutar SC 6.4.1. dio šumskih površina će se razminirati te će iste biti uključene u redovni režim gospodarenja što će pozitivno utjecati		

ŠUME I ŠUMARSTVO		
Okolišni ciljevi Š-01 Očuvati šumska područja, spriječiti fragmentaciju te degradacije šumskih staništa i zdravstvenog stanja šuma Š-02 Smanjiti minirane šumske površine te integrirati iste u redoviti režim gospodarenja		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	na šumarstvo, bioraznolikost i kvalitetu staništa. Provedbom aktivnosti 4.2.1. omogućit će se veće iskorištenje šumske biomase (granjevina ispod 7 cm promjera) kao pogon kogeneracijskih energana ili kao sirovina u proizvodnji peleta/briketa. Negativan utjecaj može se očekivati izgradnjom prometnica ukoliko će se trase planirati kroz šumsko područje. Utjecaj se najviše očituje na zdravstveno stanje šuma otvaranjem novih šumskih rubova.	
	Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Ukoliko je moguće, koridore novih prometnica projektirati van šumskog područja Predvidjeti uspostavu zaštitnog zelenog pojasa na rubovima šuma	
	Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Na razminiranim šumskim područjima koja su vraćena u sustav gospodarenja uspostaviti monitoring zdravstvenog stanja u skladu s postojećim ICP-forests (International Cooperative Programme) programom	

– PODZEMNE VODE –

PODZEMNE VODE		
Okolišni ciljevi		
V-1 - Dostići najmanje dobro količinsko i kemijsko stanje za sva vodna tijela podzemnih voda te ne dopustiti pogoršanje već dostignutog stanja bilo kojeg vodnog tijela podzemne vode		
V-2 - Promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
5.2.1. Povećanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	<p>Specifična (infrastrukturna) prioritetna ulaganja i povezane aktivnosti bit će definirane do kraja 2015. u sklopu procjene rizika.</p> <p>U slučaju da se ulaže u sustave navodnjavanja, može se očekivati negativan utjecaj na ostvarivanje cilja V-1 i V-2 na stanje podzemnih voda. Provedbom navodnjavanja može doći do lokalnog podizanja razine podzemnih voda, odnosno pojave vode na površini. Navodnjavanje također može utjecati na promjenu vodnog režima tla, a posljedično i na transport potencijalno štetnih tvari do podzemne vode. Ukoliko se za potrebe navodnjavanja koristi podzemna voda, navodnjavanje predstavlja negativan utjecaj na količinsko stanje podzemne vode.</p> <p>U slučaju da se ulaže u građevine za zaštitu od poplava može se očekivati utjecaj na razinu podzemnih voda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predlaže se da sustavi navodnjavanja ne koriste podzemnu vodu. Na otocima i na vodom siromašnim područjima planirati lokalno akumuliranje voda tijekom vlažnog dijela godine za potrebe navodnjavanja u sušnom razdoblju, korištenjem postojećih zimskih viškova vode na izvorištima i unutar sustava javne vodoopskrbe, odnosno uvođenjem u upotrebu drugih nekonvencionalnih izvora vode, kao primjerice korištenje pročišćenih otpadnih voda. • Prilikom projektiranja građevina za zaštitu od poplava provesti detaljnu analizu mogućih utjecaja na promjene razina podzemnih voda te provesti mjere kako bi se negativni utjecaji ublažili. • Prilikom projektiranja predvidjeti preventivne mjere kako ne bi došlo do akcidentnih situacija te mjere postupanja u slučaju akcidentnih situacija
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad.	<p>Provođenjem aktivnosti u sklopu ove mjere: izgradnjom CGO-a (postrojenja za pročišćavanje, pretovarnih stanica i dr.) i postrojenja za obradu opasnog otpada očekuje se pozitivan utjecaj na kemijsko stanje podzemnih voda, odnosno na postizanje ciljeva V-01 i V-02. Sanacijom/zatvaranjem/obnovom postojećih odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih odlagališta i „crnih točaka“, spriječit će se procjeđivanje onečišćenih voda s</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prilikom sanacije/ zatvaranja/ obnove postojećih odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih odlagališta i „crnih točaka“, prednost dati onima koja se nalaze u zonama sanitarne zaštite izvorišta.

PODZEMNE VODE		
Okolišni ciljevi		
V-1 - Dostići najmanje dobro količinsko i kemijsko stanje za sva vodna tijela podzemnih voda te ne dopustiti pogoršanje već dostignutog stanja bilo kojeg vodnog tijela podzemne vode		
V-2 - Promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	odlagališta u podzemne vode čime se poboljšati kemijsko stanje podzemnih voda, odnosno imat će pozitivan utjecaj na postizanje ciljeva V-1 i V-2.	
6.1.2. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja/ponovne uporabe otpada	Provođenjem aktivnosti u sklopu ove mjere smanjit će se ukupne količine otpada na odlagalištima što će doprinjeti smanjenju procijeđivanja onečišćenih voda s odlagališta u podzemne vode, te se stoga očekuje pozitivan utjecaj na kemijsko stanje podzemnih voda, odnosno na postizanje ciljeva V-1 i V-2.	
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Provođenjem aktivnosti u sklopu ovog specifičnog cilja očekuje se pozitivan utjecaj na količinsko stanje podzemnih voda, odnosno na postizanje ciljeva V-1 i V-2. Budući da postoje veliki gubici vode prilikom njenog transporta do korisnika, izgradnjom/rekonstrukcijom/dogradnjom vodoopskrbnog sustava, odnosno povećanjem efikasnosti sustava javne vodoopskrbe, doći će do manjeg zahvaćanja podzemnih voda za vodoopskrbu, što će doprinijeti boljem količinskom stanju podzemnih voda. Ulaganje u moderne sustave vodoopskrbe na područjima gdje postoji značajno povećanje potreba za vodom u turističkoj sezoni, uključujući ulaganje u izgradnju uređaja za pročišćavanje vode (kondicioniranje) i postrojenja za desalinizaciju vode, imat će pozitivan utjecaj na količinsko stanje podzemnih voda, jer crpljenje vode u tim područjima predstavlja veliki pritisak na vodne resurse, odnosno negativno utječe na količinsko stanje podzemnih voda.	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja usmjeriti u moderne sustave vodoopskrbe na područjima gdje postoji značajno povećanje potreba za vodom u turističkoj sezoni.
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	Provođenjem aktivnosti u sklopu ovog specifičnog cilja očekuje se pozitivan utjecaj na kemijsko stanje podzemnih voda, odnosno na postizanje ciljeva V-1 i V-2.	<ul style="list-style-type: none"> • Pri projektiranju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, planirati i gospodarenje muljem s uređaja te ga

PODZEMNE VODE		
Okolišni ciljevi		
V-1 - Dostići najmanje dobro količinsko i kemijsko stanje za sva vodna tijela podzemnih voda te ne dopustiti pogoršanje već dostignutog stanja bilo kojeg vodnog tijela podzemne vode		
V-2 - Promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	Izgradnjom/rekonstrukcijom/dogradnjom sustava javne odvodnje smanjit će se procjeđivanje otpadnih voda kroz propusne cijevi javne odvodnje, što će doprinijeti boljem kemijskom stanju podzemnih voda.	<p>nastojati u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda smjestiti izvan inundacijskih pojaseva. • Prednost dati ulaganjima u izgradnju/rekonstrukciju/dogradnju sustava javne odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda u grupiranim vodnim tijelima podzemnih voda za koja je procijenjeno da su u riziku, s obzirom na količinsko i kemijsko stanje.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima	Provođenjem aktivnosti u sklopu specifičnog cilja 7.3.1.: izgradnja i modernizacija infrastrukture zračne luke u Zračnoj luci Dubrovnik, može imati negativan utjecaj na kemijsko stanje podzemnih voda, ukoliko se za odleđivanje piste ne koriste sredstva koja ne onečišćuju vode.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u projekte koji prilikom projektiranja predviđaju mjere sprječavanja onečišćenja podzemnih voda.
<p>Opis kumulativnog utjecaja</p> <p>Gledajući kumulativni utjecaj, OPKK će imati pozitivan utjecaj na stanje podzemnih voda. Gotovo svi projekti koji se vežu uz OPKK za posljedicu će imati bolje kemijsko i količinsko stanje podzemnih voda.</p> <p>Ukoliko se za potrebe navodnjavanja neće koristiti podzemna vode te će se na otocima i vodno siromašnim područjima, osim lokalnog akumuliranja vode u vlažnom dijelu godine, upotrijebiti i drugi nekonvencionalni izvori vode, ukupan pozitivan kumulativni utjecaj može biti veći, jer će se poboljšati količinsko stanje podzemnih voda.</p> <p>Ukupni pozitivni kumulativni utjecaj na podzemne vode također može biti veći ukoliko se prilikom sanacije legalnih i divljih odlagališta otpada, prioritet da odlagalištima koja se nalaze u zonama sanitarne zaštite izvorišta te ukoliko se ulaganja usmjere u moderne sustave vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda u grupiranim vodnim tijelima podzemnih voda za koja je procijenjeno da su u riziku s obzirom na količinsko i kemijsko stanje. Smatra se da je OPKK učinkovit ako se poboljša kemijsko i količinsko stanje podzemnih voda.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir</p> <p>Mogući negativan utjecaj na količinsko stanje podzemne vode moguć je uslijed navodnjavanja, no kako bi se spriječio potrebno je sagledati i uvođenje u upotrebu drugih nekonvencionalnih izvora vode, kao primjerice korištenje pročišćenih otpadnih voda.</p>		

PODZEMNE VODE		
<p>Okolišni ciljevi V-1 - Dostići najmanje dobro količinsko i kemijsko stanje za sva vodna tijela podzemnih voda te ne dopustiti pogoršanje već dostignutog stanja bilo kojeg vodnog tijela podzemne vode V-2 - Promicati održivo korištenje voda na osnovi dugoročne zaštite raspoloživih vodnih resursa</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>Provedbom ostalih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj na stanje podzemnih voda.</p>		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Nacrtom OPKK-a predviđen je slijedeći indikator:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aglomeracije koje su postigle usklađenost sa standardima Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda <p>Osim toga, predlaže se praćenje sljedećih okolišnih indikatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Količinsko stanje podzemne vode • Kemijsko stanje podzemne vode <p>Monitoring je potrebno provoditi u svim grupiranim tijelima podzemne vode koja su u riziku i vjerojatno u riziku, te na taj način pratiti kemijsko i količinsko stanje podzemnih voda.</p> <p>Istraživanjima locirati područja s utvrđenim točkastim izvorima onečišćenja, te uspostaviti nove mjerne postaje za praćenje kakvoće podzemnih voda.</p> <p>Istraživanjima/monitoringom utvrditi područja koja pokazuju najveću propusnost sustava vodoopskrbe i javne odvodnje, te prioritarno ulagati u obnovu/izgradnju vodoopskrbe i odvodnje na tim područjima.</p> <p>Provođenjem aktivnosti u sklopu mjere 5.2.1., ulaganjem u sustave navodnjavanja, moguć je negativni utjecaj na količinsko i kemijsko stanje podzemnih voda. Praćenjem predloženih okolišnih indikatora, pratit će se učinkovitost provedbe OPKK-a u odnosu na zadani okolišni cilj V1.</p> <p>Provođenjem aktivnosti u sklopu mjere 6.1.1., ulaganjem u učinkovitije gospodarenje otpadom, te provođenjem aktivnosti u sklopu mjere 6.1.2. ulaganjem u izgradnju/obnovu sustava javne odvodnje, vodoopskrbne mreže i dr. očekuje se pozitivan utjecaj na kemijsko stanje podzemnih voda. Praćenjem predloženih okolišnih indikatora i indikatora predviđenog OPKK-om, pratit će se učinkovitost provedbe OPKK-a u odnosu na zadane okolišne ciljeve V1 i V2.</p>		

– POVRŠINSKE VODE –

POVRŠINSKE VODE		
Okolišni ciljevi: V-03 Zaštititi i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda V-04 Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
5.1.1. Poboljšanje sustava za praćenje klimatskih promjena, prognoziranje, planiranje i provedbu mjera prilagodbe klimatskim promjenama	Modernizacija i dovršetak sustava za praćenje i predviđanje klimatskih promjena, odnosno poboljšanje kvalitete i raspoloživosti hidroloških podataka imat će pozitivan utjecaj na prikupljanje podataka o vodostajima, protocima i sl. što može rezultirati optimalnijem upravljanju voda, pogotovo za vrijeme poplava. Provođenje ove aktivnosti predstavlja pozitivan utjecaj na ostvarenje cilja V-04.	
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	Izradom karata opasnosti i rizika od poplava odredit će se prioritete mjere ulaganja u infrastrukturu za obranu od poplava te mjerama za organizacijski razvoj i razvoj kapaciteta svih organizacija za zaštitu od katastrofa i upravljanje katastrofama, uključujući razvoj i uspostavu sustava ranog upozoravanja smanjuju se rizici od poplava te umanjuje njeno štetno djelovanje prilikom njenog pojavljivanja te provedba ovog specifičnog cilja predstavlja pozitivan utjecaj na ostvarenje cilja V-04. Općenito građevine za zaštitu od poplava predstavljaju hidromorfološko opterećenje na površinske vode jer dolazi do modifikacije obalnog pojasa te promjene dinamike vodenog toka.	<ul style="list-style-type: none"> Prilikom planiranja obrane od poplava gdje je moguće koristiti nenaseljena poplavna područja kao prirodne retencije.
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Izgradnja CGO-a, postrojenja za obradu opasnog otpada, kondicioniranje i sanacija/zatvaranje/obnova postojećih odlagališta komunalnog otpada, nereguliranih odlagališta i „žarišnih točaka“ predstavlja direktan pozitivan utjecaj na kakvoću voda, jer će se sanirati postojeća/divlja odlagališta	<ul style="list-style-type: none"> Prilikom sanacije legalnih i divljih odlagališta otpada, prednost dati odlagalištima koja direktno ugrožavaju površinske vode. Predvidjeti tehničke mjere za sprečavanje emisija u vode prilikom

POVRŠINSKE VODE		
Okolišni ciljevi: V-03 Zaštititi i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda V-04 Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	koja direktno ugrožavaju kakvoću voda. Smanjiti će se emisije onečišćujućih tvari u vode. Provedba ovih aktivnosti pozitivno utječe na ostvarenje cilja V-03.	saniranja odlagališta.
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Budući da se dio vode za piće zahvaća iz površinskih voda te da postoje veliki gubici vode prilikom njenog transporta do korisnika, obnova vodoopsrbne mreže predstavlja direktan pozitivan utjecaj na opterećenja vodnog resursa smanjenjem gubitaka te će se postići održivo gospodarenje vodnim resursima. Problematiku sustava vodoopskrbe uključuje vremenska i prostorna nejednakost distribucije vode, što je posebno problem u turističkim područjima tijekom ljeta. Provedba ovih aktivnosti pozitivno utječe na ostvarenje cilja V-04.	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnju sustava vodoopskrbe u turističkim područjima prilagoditi sezonskom karakteru turizma kada dolazi do najvećeg opeterećenja na vodni resurs.
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	S obzirom da su površinske vode recipijenti sanitarnih otpadnih voda ulaganja u postrojenja za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda, zatim povećanjem stope priključenja stanovništva na susutav javne odvodnje te smanjenje istjecanja iz postojeće mreže javne odvodnje predstavlja direktan pozitivan utjecaj na recipijente otpadnih voda jer će doći do smanjenja kemijskog i fizikalno-kemijskog opterećenja na površinske vode. Ukoliko se uređaji grade u poplavnom/inundacijskom pojasu može doći do izljevanja nepročišćenih otpadnih voda prilikom plavljenja, što će se negativno očitovati na kakvoću površinskih voda. U Hrvatskoj postoji problem predimenzioniranih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda što ima za	<ul style="list-style-type: none"> Pri projektiranju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, planirati i gospodarenje muljem s uređaja te ga nastojati u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti. Uređaje za pročišćavanje otpadnih voda smjestiti izvan inundacijskih pojaseva/ poplavnih područja. Prilikom određivanja prioriteta za financiranje potrebno je odrediti UPOV-e koji ne zadovoljavaju granične vrijednosti emisija otpadnih voda kako bi se odredili prioriteta za obnovu /izgradnju UPOV-a.

POVRŠINSKE VODE		
Okolišni ciljevi: V-03 Zaštititi i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda V-04 Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>posljedicu nedovoljno pročišćene otpadne vode koje se ispuštaju u recipijente.</p> <p>Tijekom ljetne sezone u turističkim mjestima dolazi do značajnog povećanja količine sanitarnih otpadnih voda te u tom razdoblju dolazi do povećanja fizikalno – kemijskog opterećenja na recipijente otpadnih voda.</p> <p>Provedba ovih aktivnosti pozitivno će utjecati na ostvarenje ciljeva V-3 te će pridonijeti postizanju i održavanju održivog gospodarenja vodnim resursima putem očuvanja kakvoće voda i sprečavanja degradacija voda prvenstveno u svrhu očuvanja ljudskog zdravlja i okoliša, te postizanju i održavanju dobrog stanja voda poboljšanim pročišćavanjem otpadnih voda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnju sustava javne odvodnje u turističkim područjima prilagoditi sezonskom karakteru turizma, prednost dati modularnim rješenjima kako bi uređaji za obradu otpadnim vodama radili s optimalnim opterećenjima.
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	<p>Od aktivnosti predviđenih unutar ovog specifičnog cilja, značajan utjecaj očekuje se realizacijom izgradnje ili modernizacije infrastrukture za izravni pristup lukama unutarnjih vodnih putova, unapređenje plovnosti te izgradnja ili modernizacija infrastrukture. Poboljšanjem plovnosti rijeke Save negativan utjecaj se očituje kao hidromorfološki pritisak jer se jaružanjem korita rijeke utječe na varijaciju dubine rijeke, strukture i sedimenta korita rijeke.</p> <p>Izgradnja i modernizacija te korištenje infrastrukture predstavlja hidromorfološko opterećenje na rijeke jer dolazi do alteracija obalnog pojasa, širine i dubine rijeka, strukture i sedimenta korita rijeka. Fizička</p>	<ul style="list-style-type: none"> U slučaju da pojedini infrastrukturni objekti odnosno infrastrukturni sustav zauzima prirodno poplavno područje nužno je osigurati retencijska/ inundacijska područja na razini sliva.

POVRŠINSKE VODE		
Okolišni ciljevi: V-03 Zaštititi i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda V-04 Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	modifikacija korita i obalnog pojasa može utjecati na hidrologiju rijeka, također može doći do odvajanja rijeka od prirodnih poplavnih područja što može dovesti do povećanja rizika od poplava nizvodno od zahvata te do promjene u eroziji i pronosu nanosa. Provedba ovih aktivnosti negativno će utjecati na ostvarenje ciljeva V-3 i V-4.	
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Ulaganjem u unapređenje nacionalne cestovne mreže, odnosno uklanjanjem cestovnih uskih grla i „crnih točaka“ smanjit će se broj prometnih nesreća pri kojima može doći do istjecanja onečišćujućih tvari u površinske vode te izgradnja infrastrukture koja će smanjiti utjecaj na okoliš predstavlja pozitivan utjecaj na ostvarenje cilja V-3. Ceste predstavljaju potencijalni izvor onečišćenja, svaka prometna nesreća može dovesti do izlivanja goriva i do njegovog prodora u površinske i podzemne vode.	<ul style="list-style-type: none"> Projektnom dokumentacijom predvidjeti sustav odvodnje prometnica u neposrednoj blizini vodotoka na kojima ne postoji kontrolirani i zatvoreni sustav odvodnje.
<p>Opis kumulativnog utjecaja Gledajući kumulativni utjecaj, OPKK ima generalno pozitivan utjecaj na kakvoću površinskih voda. Negativni utjecaji predstavljeni su provedbom aktivnosti vezanih uz SC 7.1.1. Značajan negativan utjecaj u vidu hidromorfoloških opterećenja očekuje se realizacijom izgradnje ili modernizacije infrastrukture za izravni pristup lukama unutarnjih vodnih putova, unapređenjem plovnosti te izgradnjom ili modernizacijom infrastrukture. Do negativnih utjecaja na kakvoću površinskih voda može doći ukoliko se UPOV- i grade na inundacijskim područjima gdje mogućim plavljenjem može doći do izlivanja nepročišćenih otpadnih voda.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ne smije biti planirana u inundacijskom pojasu. Ukoliko se izgradnjom ili modernizacijom infrastrukture za izravni pristup lukama unutarnjih vodnih putova, unapređenjem plovnosti te izgradnjom ili modernizacijom infrastrukture zauzima prirodno poplavno područje nužno je na razini sliva osigurati zamjenska retencijska područja. Ostale aktivnosti unutar specifičnih ciljeva imat će pozitivan utjecaj na stanje površinskih voda.</p>		

POVRŠINSKE VODE		
Okolišni ciljevi: V-03 Zaštititi i poboljšati količinsko, ekološko i kemijsko stanje vodnih tijela površinskih voda V-04 Pridonijeti ublažavanju posljedica poplava i suša		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring</p> <p>Nacrtom OPKK-a predviđeno je praćenje slijedećih indikatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vode s dobrim i vrlo dobrim ekološkim statusom u odnosu na indikatore organskog opterećenja (BKP₅) • Aglomeracije koje su postigle usklađenost sa standardima Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda <p>Osim navedenih, predlaže se i praćenje okolišnih indikatora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekološko stanje rijeka • Kemijsko stanje rijeka i jezera 		

– BIOLOŠKA RAZNOLIKOST –

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
2.1.1. Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija) za ulaganje u infrastrukturu širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što utječe na dostupnost infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u svrhu maksimalnog povećanja društvenih i gospodarskih koristi u spomenutim područjima	Negativan utjecaj na postizanje cilja B-1 kroz utjecaj na staništa te lokalno prisutne vrste moguć je uslijed uspostave infrastrukturne mreže (postavljanje kabela) – moguć je lokalni, ali značajan negativan utjecaj kroz fragmentaciju staništa te izravan utjecaj uznemiravanja jedinki lokalno prisutnih vrsta. U slučaju da se infrastrukturna mreža formira unutar postojećih infrastrukturnih koridora postavljaju u koridore postojeće infrastrukture - ceste - utjecaj postaje zanemariv.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u infrastrukturne mreže koje će se postavljati unutar postojećih infrastrukturnih koridora ili građevinskog područja.
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	Specifična (infrastrukturna) prioritetna ulaganja i povezane aktivnosti bit će definirane do kraja 2015. u sklopu procjene rizika. U slučaju da se ulaže u infrastrukturne zahvate s ciljem: <ul style="list-style-type: none"> • ublažavanja poplava – moguć je negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1. Naime, razni hidrotehnički zahvati za sprečavanje poplava mogu imati izrazito negativan utjecaj na močvarna te šumska i travnjačka poplavna staništa (poplavna staništa se smatraju najugroženijim tipovima staništa u RH) koja u potpunosti ovise o režimu plavljenja, kao i na vrste koje su usko povezane s njima. Također, navedeni zahvati potencijalno mogu imati i negativan utjecaj na razinu podzemnih voda, što može imati negativan utjecaj na 	<ul style="list-style-type: none"> • Prilikom odabira hidrotehničkih zahvata s ciljem obrane od poplave dati prednost zahvatima kojima se minimalno mijenjaju poplavni režimi značajnih područja močvara, šuma ili travnjaka. • Prednost dati ulaganjima u sustave navodnjavanja gdje se izgradnjom akumulacija i melioracijskih kanala ne zauzimaju, u širem prostoru rijetki stanišni tipovi.

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>šumska staništa na širem prostoru.</p> <ul style="list-style-type: none"> sprečavanja erozije obala vodenih tijela – moguć je negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1. Naime, razni hidrotehnički zahvati za sprečavanje erozije obala vodenih tijela mogu imati negativan utjecaj na vodena staništa te na staništa riparijske zone kao i vrste povezane s njima. obrane od suša, odnosno zaštite poljoprivrednih usjeva kroz uspostavu sustava navodnjavanja - moguć je negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1 između ostaloga zauzimanjem i fragmentacijom staništa zbog izgradnje melioracijskih kanala te izgradnjom akumulacija. Na taj način bi cilj imao i negativan utjecaj na vrste koje obitavaju na predmetnim staništima. Također, uslijed izgradnje sustava navodnjavanja očekuje se lokalno intenziviranje poljoprivrede, koja će kroz korištenje pesticida i gnojiva imati negativan utjecaj na lokalno prisutne vrste (narušavanje kvalitete površinskih voda ispiranjem kemijskih preparata u kanale). S druge strane, u području južne Hrvatske, gdje ima relativno malo izvora pitke vode za životinje, prenamjena staništa može imati i pozitivan utjecaj na lokalnu bioraznolikost, uz preduvjet da staništa koja će se prenamijeniti nisu rijetka u široj okolini. 	<ul style="list-style-type: none">
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Izgradnja CGO-a (planirano 12 centara), postrojenja za pročišćavanje, pretovarnih stanica, postrojenja za obradu opasnog otpada i povezane infrastrukture će lokalno narušiti kvalitetu te rasprostranjenost pojedinih staništa i s njima povezanih vrsta (negativan utjecaj na lokalne populacije). No, ovakvo rješavanje pitanja odlaganja otpada će imati u konačnici pozitivan utjecaj na postizanje CILJA B-1 na prostoru Hrvatske. S uspostavom sustava CGO-a zatvarat će se postojeća vrlo brojna manja	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja usmjeriti u aktivnosti vezane za sanaciju/ zatvaranje/ obnovu koje se temelje na najboljim raspoloživim tehnologijama kojima će se umanjiti problem procjednih voda na lokacijama, otpuštanja onečišćujućih spojeva u okoliš te, u slučaju

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>odlagališta koja su rasprostranjena po cijeloj Hrvatskoj, a mnoga od kojih nemaju riješen problem sakupljanja i pročišćavanja procjednih voda te trenutno imaju značajan negativan utjecaj na kvalitetu obližnjih staništa, a posebno na ugrožena staništa kopnenih voda.</p> <p>Kondicioniranje i sanacija/ zatvaranje/ obnova postojećih odlagališta komunalnog otpada, nereguliranih odlagališta i "žarišnih točaka" će imati pozitivan utjecaj na ostvarenje CILJA B-1.</p>	<p>organskog otpada, problem širenja neugodnih mirisa od otpada i privlačenja životinja u potrazi za hranom.</p>
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Izgradnja uređaja za pročišćavanje vode (kondicioniranje) te postrojenja za desalinizaciju će imati lokalno negativan utjecaj na staništa i lokalno prisutne vrste, odnosno na postizanje cilja B-1, ukoliko se ne planiraju unutar građevinskih područja.	•
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	<p>Izgradnja sustava javne odvodnje otpadnih voda, izgradnja/ rekonstrukcija/ dogradnja UPOV-a, te sabirnih jama i uređaja za obradu mulja može lokalno imati utjecaj na rasprostranjenost vrsta i staništa, odnosno njegovu kvalitetu (odnosno na ostvarenje CILJA B-1). Navedeni utjecaj se znatno ublažuje postavljanjem cjevovoda u koridore postojeće infrastrukture, odnosno izvođenjem zahvata unutar građevinskog područja te izbjegavanjem rijetkih i ugroženih staništa. U konačnici se može zaključiti da će mjera imati pozitivan utjecaj na ostvarenje CILJA B-1 jer se rješavanjem pitanja odvodnje, odnosno pročišćavanja otpadnih voda popravlja kvaliteta staništa šireg područja, a posebno morskih staništa te staništa kopnenih voda.</p> <p>Izgradnja infrastrukture za obradu i zbrinjavanje mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kao i sva izgradnja može imati negativan utjecaj na ostvarivanje CILJ B-1 kroz fragmentaciju staništa i njihovu prenamjenu. Smještanje navedene infrastrukture u izgrađena područja/na lokacije CGO-a ili samih uređaja za pročišćavanje znatno bi umanjilo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u projekte u kojima je planirano postavljanje cjevovoda u koridore postojeće infrastrukture, odnosno izvođenjem zahvata unutar građevinskog područja te izbjegavanjem rijetkih i ugroženih staništa. • Prednost dati projektima koji infrastrukturu za obradu i zbrinjavanje mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda smještaju unutar samih uređaja za pročišćavanje ili na lokacijama CGO-a.

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikosti, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
6.3.2. Poboljšanje učinkovitog upravljanja zaštićenim područjima putem razvoja infrastrukture za posjetitelje	<p>navedeni utjecaj.</p> <p>Posebni cilj uključuje razvoj infrastrukture za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, uključujući objekte za provedbu obrazovnih programa o prirodi. Kako su zaštićena područja najvredniji dijelovi prirode svaka izgradnja unutar zaštićenih područja može potencijalno imati negativan utjecaj na postizanje CILJA B-1 narušavanjem rasprostranjenosti ili kvalitete staništa, odnosno kroz uznemiravanje jedinki lokalno prisutnih vrsta.</p> <p>Upoznavanje javnosti s vrijednostima i važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti može doprinijeti postizanju CILJA B-1, odnosno povećanju javne svijesti o potrebi zaštite prirodnih staništa i s njima povezanih vrsta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Projekti koje će se financirati moraju biti planirani tako da se negativni utjecaji svedu na najmanju moguću mjeru (da se minimizira fragmentacija staništa, da se ne zauzimaju važna i rijetka staništa). Ulaganja usmjeriti u obrazovanje javnosti o važnosti očuvanja prirode.
6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom	Posebni cilj je izravno usmjeren ostvarivanju CILJEVA B-1 i B-2 te se ocjenjuje kako su sve planirane aktivnosti su izrazito pozitivne.	<ul style="list-style-type: none">
6.5.1. Poboljšanje okolišnih karakteristika urbanih područja uključujući odgovarajuće upravljanje postojećim fizičkim	Navedeni specifični cilj će imati lokalno pozitivan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1 jer će se poboljšanje kvalitete urbanog okoliša (usmjereno na kvalitetu zraka) pozitivno odraziti i na okolna prirodna staništa te vrste koja na njima obitavaju (slab pozitivan utjecaj).	

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
resursima		
6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja	Revitalizacija pojedinih dijelova gradova (industrijska i bivša vojna postrojenja, odnosno korištenje postojećih (fizičkih) resursa unutar urbanih područja bez stvaranja dodatnog prostornog i ekološkog opterećenja će imati pozitivan utjecaj na ostvarenje cilja B-1, odnosno usporit će se širenje urbanih/antropogenih staništa na štetu prirodnih.	<ul style="list-style-type: none"> •
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	<p>Izgradnja infrastrukture za izravni pristup lukama unutarnjih vodnih putova i njihovo povezivanje s ostalim načinima prijevoza može imati lokalni negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1 primarno kroz fragmentaciju, odnosno prenamjenu staništa.</p> <p>Unapređenje plovnosti bi moglo imati izražen negativan utjecaj na riječna staništa, njihovim uklanjanjem, ali i na vrste usko povezane s njima (posebno kroz produbljavanje riječnih tokova), pa time i na ostvarenje CILJA B-1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u održavanje postojećih plovničkih putova u odnosu na formiranje novih. •
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Izgradnja cestovne mreže može imati negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA B-1 primarno kroz fragmentaciju, odnosno prenamjenu staništa. Također, uspostava novih cestovnih koridora može otvoriti i prostor (uslijed uklanjanja prirodnih staništa) za širenje invazivnih vrsta, npr. uz rubove prometnica, čime se potencijalno pogoršava postojeći problem invazivnih stranih vrsta u Hrvatskoj.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u modernizaciju prometne mreže u odnosu na izgradnju novih prometnica.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima	<p>Izgradnja i modernizacija infrastrukture zračne luke u Zračnoj luci Dubrovnik imat će lokaliziran, slab utjecaj na ostvarenje CILJA B-1 kroz prenamjenu staništa unutar obuhvata Zračne luke (Studija o utjecaju na okoliš zahvata je u postupku – u navedenoj studiji je utjecaj na staništa, floru i faunu ocijenjen kao lokalni i slab).</p> <p>Modernizacija i izgradnja nove lučke infrastrukture (povezivanje otoka) može imati negativan utjecaj na ostvarenje CILJA B-1 kroz negativan utjecaj na obalna (supralitoralna i mediolitoralna staništa) te morska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u modernizaciju postojeće lučke infrastrukture u odnosu na izgradnju nove (zauzimanja novih lokacija, odnosno prirodnih obala). •

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	staništa (posebno infralitoralna staništa) smanjenjem njihovog rasprostiranja, odnosno „uređenjem obale“.	
7.4.1 Dogradnja i poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza	Izgradnja novih željezničkih pruga može imati negativan utjecaj na ostvarenje CILJA B-1 kroz fragmentaciju i zauzimanje staništa te porast vjerojatnosti stradavanja životinja prilikom prelaska pruge. Također, uspostava novih željezničkih koridora može otvoriti i prostor (uslijed uklanjanja prirodnih staništa) za širenje invazivnih vrsta, čime se potencijalno pogoršava postojeći problem invazivnih stranih vrsta u Hrvatskoj .	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati modernizaciji i saniranju postojećih željezničkih pruga u odnosu na izgradnje novih pruga.
9.2.1. Unapređivanje životnih uvjeta u ugroženim područjima putem podrške uključivom rastu s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva	Izgradnja nerazvrstanih općinskih cesta može imati lokalno negativan utjecaj na ostvarenje CILJA B-1 kroz fragmentaciju i zauzimanje staništa.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u rekonstrukciju u odnosu na izgradnju novih prometnica.
Opis kumulativnog utjecaja		
<p>U najboljem slučaju provest će se sve aktivnosti iz SC 6.4.1. koje doprinose očuvanju te unapređenju bioraznolikosti, odnosno cilju koji je usmjeren na postizanje cilja B-1. Ulaganjima u revitalizaciju urbanih sredina (SC 6.5.2.) će se prekinuti ili barem ublažiti postojeći trend širenja urbanih površina (antropogenih staništa) na štetu prirodnih staništa. Nastavit će se postojeći pozitivan trend uređivanja odlagališta otpada, njihove sanacije i zatvaranja te sanacije nereguliranih odlagališta (ulaganjima u SC 6.1.1.), kao i pozitivan trend uređivanja sustava odvodnje te rješavanja pitanja pročišćavanja otpadnih voda (ulaganjima u SC 6.2.2.). Pri izgradnji hidrotehničkih zahvata odabrat će se varijante istih koje minimalno mijenjaju ekološke uvjete šireg prostora, odnosno koji ne zauzimaju vrijedna staništa te za koje je moguće primjenom mjera zaštite okoliša smanjiti negativan utjecaj na staništa i bioraznolikost područja. Unapređivanje plovnosti, u najboljem slučaju s aspekta zaštite bioraznolikosti, bi bilo ograničeno na postojeće plovne putove, kao i financiranje modernizacije prometnih sustava (prometnice, željezničke pruge, lučka infrastruktura), a ne izgradnja novih zahvata. Moguć negativni utjecaj većih infrastrukturnih zahvata (ceste i željezničke pruge) otvaranja koridora za širenje invazivnih vrsta, može se ublažiti primjenom aktivnosti unutar samog OPKK-a, odnosno ulaganjem u SC 6.4.1. i to provođenjem seta aktivnosti za utvrđivanje rasprostranjenja i za suzbijanje invazivnih vrsta.</p> <p>U najgorem slučaju izostaje potpora postizanju CILJA B-1 (ukoliko izostane ulaganje u posebni SC 6.4.1.), nastavlja se ili pojačavaju postojeći negativni trendovi, između ostalog trend širenja urbanih prostora na štetu prirodnih staništa (u slučaju izostanka ulaganja u SC 6.5.2.); ne doprinosi se, ili se čak prekidaju, pozitivni trendovi rješavanja pitanja otpada i odvodnje, odnosno otpadnih voda (u slučaju izostanka ulaganja u SC 6.1.1. i SC 6.2.2). Također je</p>		

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikost, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.		
B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	<p>moć negativan kumulativan utjecaj na ostvarenje cilja B-1 brojnih hidrotehničkih zahvata te zahvata unapređenja plovnosti, kao i izgradnje prometne infrastrukture (prometnice, željezničke pruge, lučka infrastruktura).</p> <p>Različite aktivnosti specifičnog cilja 6.4.1. su usmjerene na ostvarenje cilja B-2 te će se u <u>najboljem slučaju</u> znatno ulagati u aktivnosti navedenog cilja kojima će se prikupiti podaci o bioraznolikosti Hrvatske što će doprinijeti očuvanju prirode, kao i upravljanju njome. <u>U najgorem slučaju</u> ulaganja u cilj 6.4.1. će izostati te će se saznanja prikupljati dosadašnjim tempom, što znači da dugoročno neće postojati konkretni podaci o stanju na terenu, a takvo pomanjkanje podataka može ugroziti očuvanje prirode, odnosno staništa i vrsta dugoročno.</p>	
Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir		
<p>SC 2.1.1.: Ulaganje u infrastrukturne mreže unutar izgrađenih građevinskih područja ili koja koristi postojeće infrastrukturne koridore kako bi se smanjio pritisak na prirodna staništa.</p> <p>SC 5.2.1.: Prilikom odabira projekata za ublažavanje štetnog djelovanja poplava dati prednost zahvatima koji postižu svoj cilj ali pri tom minimalno mijenjaju poplavne režime većih područja močvara, poplavnih šuma ili travnjaka, a pri ublažavanju štetnog djelovanja suša one zahvate gdje se izgradnjom akumulacija ne zauzimaju rijetki stanišni tipovi. Za infrastrukturne zahvate kojima je cilj ublažavanje štetnog djelovanja suše, poplava ili erozije obala vodenih tijela u pojedinačnim postupcima procjene utjecaja na okoliš, odnosno ocjene o potrebi procjene, će se utvrditi moguće utjecaji na bioraznolikost te sukladno tome propisati mjere zaštite.</p> <p>SC 6.2.1.: Preporuča se postavljanje uvjeta za financiranje da se uređaji za pročišćavanje (pitke) vode (kondicioniranje) te postrojenja za desalinizaciju moraju planirati unutar građevinskog područja (preporuka su prostori gospodarske namjene).</p> <p>SC 6.2.2.: Preporuča se dati prednost projektima koji infrastrukturu za obradu i zbrinjavanje mulja s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda smještaju unutar samih uređaja za pročišćavanje ili lokacija CGO-a.</p> <p>SC 6.3.2.: Projekti koje će se financirati moraju biti planirani tako da se negativni utjecaji svedu na najmanju moguću razinu (da se minimizira fragmentacija staništa, da se ne zauzimaju važna i rijetka staništa) kako se ne bi njihovom izvedbom i korištenjem ugrozilo temeljne vrijednosti zbog kojih su predmetni prostori i zaštićeni – specifične mjere zaštite bioraznolikosti utvrditi na projektnoj razini kroz procjenu utjecaja na okoliš, odnosno ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.</p> <p>U sektoru transporta (PO 6) za očuvanje bioraznolikosti su ključni postupci procjene utjecaja pojedinih zahvata na okoliš u kojima se moraju propisati specifičnoj situaciji odgovarajuće mjere u cilju ublažavanja negativnog utjecaja zahvata kroz fragmentaciju i prenamjenu staništa te izravnog negativnog utjecaja na lokalne biljne i životinjske vrste. Dodatno se za SC 7.1.1. predlaže dati prednost održavanju postojećih plovni putova naspram formiranja novih, SC 7.2.1.: preporuča se dati prednost modernizaciji prometne mreže naspram izgradnje novih prometnica, 7.3.1. preporuča se dati prednost financiranju modernizacije postojeće lučke infrastrukture naspram izgradnje nove (zauzimanja novih lokacija, odnosno prirodnih obala) te za cilj 7.4.1. predlaže se dati prednost modernizaciji i saniranju postojećih željezničkih pruga pred izgradnjom novih pruga.</p> <p>Specifični cilj 9.2.1.: kao i za druge transportne zahvate, preporuča se poticati rekonstrukciju nerazvrstanih općinskih cesta u odnosu na izgradnju novih</p>		

BIOLOŠKA RAZNOLIKOST		
Okolišni ciljevi		
<p>B-1 Osigurati povoljno stanje prirodnih stanišnih tipova (dugoročno očuvati ugrožene i rijetke stanišne tipove) s posebnim naglaskom na staništa unutar područja ekološke mreže te zaštićenih područja prirode. Očuvanjem staništa, ali i na druge načine, osigurati očuvanje i unaprijediti postojeću biološku raznolikosti, što se posebno odnosi na očuvanje ugroženih autohtonih vrsta te sprečavanje širenja invazivnih vrsta.</p> <p>B-2 Osigurati upotpunjavanje saznanja o bioraznolikosti Hrvatske</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
prometnica.		
<p>Iz aspekta očuvanja i unapređenja bioraznolikosti snažno se preporuča ulaganje sredstava u sljedeće specifične ciljeve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad - posebno ulaganje u projekte sanacije postojećih odlagališta, nereguliranih odlagališta i „žarišnih točaka“), • 6.2.2. Pобољшanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda - projekti sustava odvodnje, uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, sabirnih jama te uređaja za obradu mulja, • 6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom (sve aktivnosti), • 6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja (revitalizacija napuštenih prostora u urbanim sredinama). 		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring</p> <p>Za praćenje istraženosti, stanja te poduzetih akcija s ciljem zaštite bioraznolikosti predlažu se sljedeći indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iz OPKK-a: <ul style="list-style-type: none"> ○ Broj vrsta i staništa za koje su uspostavljeni programi praćenja, ○ Postotak mreže Natura 2000 s uspostavljenim okvirom za upravljanje, ○ Postotak mapiranih područja morskih staništa. • S Nacionalne liste pokazatelja (Agencija za zaštitu okoliša): <ul style="list-style-type: none"> ○ BR 3 Zastupljenost pojedinih klasa stanišnih tipova ○ BR 4 Zastupljenost ugroženih stanišnih tipova RH ○ BR 5 Zastupljenost stanišnih tipova od interesa za EU ○ BR 6 Stanje očuvanja ugroženih divljih svojti iz Crvenog popisa RH ○ BR 7 Abundancija i rasprostranjenost odabranih vrsta ○ BR 9 Invazivne strane vrste ○ BR 15 Fragmentacija prirodnih i poluprirodnih područja ○ BR 17 Financiranje zaštite i očuvanja biološke raznolikosti ○ ZPV 1 Zaštićena područja temeljem Zakona o zaštiti prirode 		

– ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE –

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE		
Okolišni ciljevi		
ZP-1 Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	<p>Specifična (infrastrukturalna) prioritetna ulaganja i povezane aktivnosti bit će definirane do kraja 2015. u sklopu procjene rizika. U slučaju da se ulaže u infrastrukturne zahvate s ciljem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rješavanja pitanja poplava navedeni specifični cilj može imati negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA ZP-1. Naime, razni hidrotehnički zahvati za sprečavanje poplava mogu imati izrazito negativan utjecaj na močvarna te šumska i travnjačka poplavna staništa, a najveća, najočuvanija i najznačajnija takva područja su zbog iznimne vrijednosti zaštićena u raznim kategorijama zaštite prirode te očuvanje karakteristika zbog kojih su ona proglašena zaštićenim područjima u potpunosti ovisi o režimu plavljenja (poplavna i močvarna staništa te s njima usko povezane vrste). • sprečavanja erozije obala navedeni specifični cilj može imati negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA ZP-1. Naime, razni hidrotehnički zahvati za sprečavanje erozije obala vodenih tijela u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode mogu imati negativan utjecaj na njihova vodena staništa te na staništa riparijske zone kao i vrste povezane s njima. • obrane od suša, odnosno zaštite poljoprivrednih usjeva kroz uspostavu sustava sustava navodnjavanja navedeni specifični cilj može imati negativan utjecaj na ostvarivanje CILJA ZP-1 ukoliko se sustavi smještaju neposredno uz zaštićena područja, jer postoji mogućnost narušavanja kvalitete prijelaznih područja, odnosno okolnih staništa, ali i rubnih područja zaštićenih područja kroz narušavanje kvalitete voda ispiranjem kemijskih preparata koji se koriste u poljoprivredi. Ukoliko se sustavi navodnjavanja smještaju unutar zaštićenih područja prirode (npr. značajni krajobraz), navedeni utjecaj je izraženiji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prilikom odabira hidrotehničkih zahvata za izvedbu, a s ciljem obrane od poplave, dati prednost zahvatima kojima se ne mijenjaju poplavni režimi zaštićenih područja. • Ulaganja usmjeriti u sustave navodnjavanja koji svojim karakteristikama neće ugroziti temeljne vrijednosti zbog koji su zaštićena područja proglašena zaštićenima. •
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za	Kondicioniranje i sanacija/zatvaranje/obnova postojećih odlagališta	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE		
Okolišni ciljevi		
ZP-1 Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	komunalnog otpada, nereguliranih odlagališta i "žarišnih točaka" smještenih u blizini (ili čak unutar zaštićenih područja – npr. kategorija zaštićeni krajobraz) će imati pozitivan utjecaj na ostvarenje CILJA ZP-1. Predviđene aktivnosti će se provoditi prema projektima koji će predložiti najbolju tehnologiju kojom će se umanjiti problem procjednih voda na lokacijama, otpuštanja raznih spojeva u okoliš te u slučaju organskog otpada probleme širenja mirisa od otpada i privlačenja životinja u potrazi za hranom.	odlagališta, neregulirana odlagališta i "crne točke" smještenim u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode.
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	Izgradnja sustava javne odvodnje otpadnih voda, izgradnja/rekonstrukcija/dogradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te sabirnih jama u naseljima u blizini ili unutar zaštićenih područja će imati pozitivan utjecaj na postizanje CILJA ZP-1 jer se rješavanjem pitanja odvodnje, odnosno pročišćavanja otpadnih voda, popravljiva kvaliteta staništa šireg područja, te se na taj način čuvaju zaštićena područja prirode.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u projekte izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda (sabrne jame, sustavi javne odvodnje, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda) u naseljima smještenim u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode.
6.3.2. Poboljšanje učinkovitog upravljanja zaštićenim područjima putem razvoja infrastrukture za posjetitelje	<p>Posebni cilj uključuje razvoj infrastrukture za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, uključujući objekte za provedbu obrazovnih programa o prirodi. Ovaj aspekt posebnog cilja može potencijalno imati negativan utjecaj na postizanje CILJA ZP-1, očuvanja prirodnih vrijednosti područja. Ukoliko će se objekti graditi unutar već postojećih građevinskih područja, navedeni utjecaj će se smanjiti. Također, utjecaj neće biti značajan ukoliko se planira graditi objekte na prostoru planiranih građevinskih zona, koje su planirane prostornim planom područja posebnih obilježja, ali koji je prošao stratešku procjenu utjecaja na okoliš.</p> <p>Upoznavanje javnosti s važnosti očuvanja prirodnih vrijednosti može pozitivno doprinijeti ostvarenju CILJA ZP-1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja usmjeriti u obrazovanje javnosti o važnosti očuvanja prirode.
6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja	Planirane aktivnosti su izrazito pozitivne za ostvarivanje cilja ZP-1.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u set akcija usmjerenih zaštiti mreže Natura 2000 i odgovarajuće upravljanje njome (česta su

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE		
Okolišni ciljevi		
ZP-1 Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
prirodom		preklapanja zaštićenih i Natura 2000 područja) te sve druge aktivnosti planirane aktivnosti, ali s naglaskom na prostor unutar zaštićenih područja prirode (kao npr. set akcija za podupiranje zaštite vrsta - zaštita i obnova populacija te potrebnih staništa).
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	Unapređenje plovnosti bi moglo imati negativan utjecaj na ona zaštićena područja prirode koja obuhvaćaju tokove rijeka, ali i na ona područja koja su smještena u blizini rijeka, a čije karakteristike su povezane s razinama podzemne vode ili režimima plavljenja, pa time i na ostvarenje CILJA ZP-1.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u održavanje postojećih plovnih putova u odnosu na formiranje novih.
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Izgradnja prometnica unutar zaštićenih područja prirode može imati negativan utjecaj na ostvarenje cilja ZP-1 kroz smanjenje površine prirodnih staništa te njihovu fragmentaciju. Također, eventualnom uspostavom novih koridora uklanjanjem prirodnih staništa, otvara se prostor za širenje invazivnih vrsta koje mogu imati značajno negativan utjecaj na bioraznolikost zaštićenih područja.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u modernizaciju prometne mreže unutar zaštićenih područja prirode u odnosu na izgradnju novih prometnica.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima	Izgradnja nove lučke infrastrukture (s ciljem povezivanja otoka) može imati negativan utjecaj na ostvarenje CILJA ZP-1 ukoliko se planira izgradnja infrastrukturnih zahvata unutar ili u blizini zaštićenih područja prirode (utjecaj na staništa i prisutne vrste).	<ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko se planira izgradnja luke unutar ili blizu zaštićenog područja prirode voditi računa o potrebnim kapacitetima navedenih zahvata. • Prednost dati ulaganjima u modernizaciju postojeće lučke infrastrukture u odnosu na izgradnju nove. • Realizacijom zahvata ne smiju se ugroziti temeljne vrijednosti zaštićenih područja prirode zbog kojih su proglašena zaštićenima.
7.4.1 Dogradnja i poboljšanje	Izgradnja novih željezničkih pruga može imati negativan utjecaj na ostvarenje	<ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko trase željezničkih pruga

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE		
Okolišni ciljevi		
ZP-1 Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza	CILJA ZP-1, kroz utjecaj na staništa (zauzimanje i fragmentacija prirodnih staništa) ukoliko se trase smještaju blizu ili unutar zaštićenih područja prirode, posebno se to odnosi na regionalne parkove, značajne krajobrazne ili park-šume. Također, uklanjanjem prirodnih staništa za potrebe izgradnje novih pruga otvara se prostor za širenje invazivnih vrsta koje mogu ugroziti bioraznolikost zaštićenih područja prirode.	<p>prolaze u blizini ili kroz zaštićena područja prirode, realizacijom zahvata ne smiju se ugroziti temeljne vrijednosti zaštićenih područja prirode zbog kojih su proglašena zaštićenima.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati modernizaciji i saniranju postojećih u odnosu na izgradnju novih.
9.2.1. Unapređivanje životnih uvjeta u ugroženim područjima putem podrške uključivom rastu s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva	Izgradnja nerazvrstanih općinskih cesta unutar zaštićenih područja prirode može imati lokalno negativan utjecaj na ostvarenje CILJA ZP-1 utjecajem na staništa kroz njihovu fragmentaciju i zauzimanje.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u rekonstrukciju u odnosu na izgradnju novih prometnica.
<p>Opis kumulativnog utjecaja</p> <p>Kumulativno ciljevi OPKK-a imaju pretežno pozitivan utjecaj na zaštićena područja prirode, odnosno postavljeni cilj ZP-1. Pozitivan utjecaj će biti posebno izražen ukoliko se znatno ulaže u SC 6.4.1. iako planirane aktivnosti nisu izravno usmjerene na zaštićena područja, niz aktivnosti obihvaća Natura 2000 područja, koja se često poklapaju i sa zaštićenim područjima prirode. Upoznavanje javnosti s vrijednostima i važnostima očuvanja prirodnih vrijednosti te razvoj svijesti o važnosti očuvanja prirode može pozitivno doprinijeti ostvarenju okolišnog cilja ZP-1. Podržava se ulaganje u kondicioniranje i sanaciju/zatvaranje/obnovu postojećih odlagališta komunalnog otpada, nereguliranih odlagališta i "žarišnih točaka" te u rješavanje pitanja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda (sabirne jame, sustavi javne odvodnje, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda) unutar ili u blizini zaštićenih područja čime će OPKK doprinijeti poboljšanju stanja prirode tih područja što će pozitivno djelovati na postavljeni okolišni cilj ZP-1. Pri odabiru hidrotehničkih infrastrukturnih zahvata te pri izgradnji prometne infrastrukture (PO 6) za ublažavanje posljedica ekstremnih vremenskih prilika u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode potrebno je na razini zahvata, u sklopu postupka procjene utjecaja na okoliš, odrediti mjere zaštite njihovih temeljnih prirodnih vrijednosti zaštićenih područja prirode. Za zahvate prometne infrastrukture, kao i unapređenje plovnosti, se predlaže dati prednost modernizaciji i rekonstrukciji postojećih infratsukturnih koridora naspram uspostave novih.</p> <p>U slučaju da izostane, ili bude malo ulaganje u aktivnosti cilja 6.4.1. te 6.1.1. i 6.2.2. , izostat će i najizravniji pozitivan utjecaj OPKK-a na zaštitu prirode, odnosno zaštićena područja prirode.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir</p> <p>Predlaže se ulaganje u hidrotehničke zahvate zaštite od poplava koji u najmanjoj mjeri mijenjaju poplavne režime zaštićenih područja, u sustave</p>		

ZAŠTIĆENA PODRUČJA PRIRODE		
Okolišni ciljevi		
ZP-1 Osigurati očuvanje temeljnih prirodnih vrijednosti područja kako bi se zadržale trenutne površine sa statusom zaštićenog područja prirode sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 80/13), a po mogućnosti i povećati broj i/ili površine zaštićenih područja prirode (kroz revitalizaciju staništa, očuvanje populacija ugroženih vrsta te dodatnu valorizaciju prirode)		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	navodnjavanja koji nisu smješteni u blizini zaštićenih područja, a za projekte je na razini zahvata potrebno propisati mjere zaštite okoliša kroz postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i prihvatljivosti za ekološku mrežu.	
	Unutar cilja 6.1.1. preporuča se dati prioritet kondicioniranju i sanaciji/zatvaranju/obnovi postojećih odlagališta komunalnog otpada, nereguliranih odlagališta i "žarišnih točaka" smještenih u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode te u sklopu cilja 6.2.2. izgradnji sustava odvodnje (sabrne jame, sustavi javne odvodnje, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda) u naseljima smještenim u blizini ili unutar zaštićenih područja prirode.	
	Preporuča se intenzivno ulaganje u cilj 6.4.1. Zaštita i obnova hrvatske biološke raznolikosti i usluga ekosustava koje pruža, s ciljem osiguravanja održivog upravljanja prirodom.	
	Za prometnu infrastrukturu, prioriteta os 6, koja uključuje i unapređenje plovnih putova preporuča se modernizacija i rekonstrukcija postrojećih infrastrukturnih koridora, naspram uspostavljanja novih.	
Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring		
Za praćenje stanja zaštićenih područja prirode, odnosno utjecaja OPKK-a na postavljene okolišne ciljeve ZP-1, predlažu se sljedeći indikatori:		
<ul style="list-style-type: none"> • S Nacionalne liste pokazatelja (Agencija za zaštitu okoliša): <ul style="list-style-type: none"> ○ BR 17 Financiranje zaštite i očuvanja biološke raznolikosti ○ ZPV 1 Zaštićena područja temeljem Zakona o zaštiti prirode 		

– KULTURNA BAŠTINA –

KULTURNA BAŠTINA		
Okolišni ciljevi: KB-1. Očuvati i osigurati daljnju zaštitu kulturne baštine KB-2. Osigurati održivo korištenje kulturne baštine		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
2.1.1. Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija) za ulaganje u infrastrukturu širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što utječe na dostupnost infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u svrhu maksimalnog povećanja društvenih i gospodarskih dobiti u spomenutim područjima	Negativan utjecaj: moguće degradacije kulturne baštine na mjestima izgradnje zahvata. Posebno se izdvaja negativan utjecaj an kontekst kulturnih krajolika ukoliko se nadzemni dijelovi zahvata izrade u neposrednoj blizini.	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom pripreme projekta provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl. Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom.
2.3.1. Povećano korištenje IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave razvojem koordinacijske strukture i softverskih rješenja u pogledu IKT-a	Pozitivan utjecaj: razvojem aplikacija kao što je e-kultura može se doprinjeti učinkovitijoj zaštiti i održivom korištenju kulturne baštine. Također se može pozitivno utjecati na svijest građana o važnosti kulturne baštine.	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja usmjeriti u inovativne koncepte koji će područje kulturne baštine približiti širem građanstvu. Podržavati komercijalnu komponentu projekata a u svojstvu postizanja cilja samoodrživosti.
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Izgradnjom centara za gospodarenje otpadom moguće su degradacije neevidentiranih elemenata kulturne baštine. Utjecaj može biti značajan lokalno, odnosno ograničen na područje lokacije zahvata. Rizik od mogućeg utjecaja je veći u slučaju da se lokacije planiraju unutar arheoloških zona.	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom pripreme projekta provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl. Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom.
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Negativan utjecaj: Izgradnjom sustava vodoopskrbe i odvodnje moguće su degradacije neevidentiranih	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom pripreme projekta provjeriti

KULTURNA BAŠTINA		
Okolišni ciljevi: KB-1. Očuvati i osigurati daljnju zaštitu kulturne baštine KB-2. Osigurati održivo korištenje kulturne baštine		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	elemenata kulturne baštine. Utjecaj se ne smatra značajnim obzirom da se cjevovodi obično polažu unutar koridora prometnica. Međutim, rizik od mogućeg utjecaja je veći u slučaju da se cjevovodi polažu unutar arheoloških zona.	<p>postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom.
6.3.1. Unapređenje zaštite i korištenja kulturne baštine u svrhu razvoja sadržaja i usluga povezanih s turizmom	Pozitivan utjecaj: provedbom aktivnosti očekuje se povećana efikasnost zaštite i očuvanja te održivog korištenja kulturne baštine. Budući da je SC usmjeren pretežno na komercijalnu i turističku upotrebu kulturne baštine najveći pozitivni utjecaji se očekuju u tom području. -Predviđa se jačanje svijesti uslijed pojačanih procesa edukacije o važnosti očuvanja i korištenja kulturne baštine što će pridonjeti efikasnijem održivom korištenju kulturne baštine.	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja usmjeriti u korištenje elemenata kulturne baštine u svrhu kulturnog turizma, na način da se turistički iskoristivi elementi kulturne baštine povežu s edukativnim djelatnostima.
6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja	Pozitivan utjecaj: aktivnosti će rezultirati uređenjem okoline elemenata graditeljske i povijesne baštine a time i poboljšanjem okolišnog konteksta i povećanom vrijednosti i prepoznatljivosti kulturne baštine. Negativan utjecaj: moguće su degradacije ili uništavanja elemenata kulturne baštine uslijed neprimjerene obnove.	<ul style="list-style-type: none"> • Tijekom pripreme projekta provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl. • Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom. • Dio ulaganja usmjeriti u obnovu

KULTURNA BAŠTINA		
Okolišni ciljevi: KB-1. Očuvati i osigurati daljnju zaštitu kulturne baštine KB-2. Osigurati održivo korištenje kulturne baštine		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
		elemenata kulturne baštine koji su dio urbanih ili industrijskih područja predviđenih za revitalizaciju.
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Negativan utjecaj: moguće je devastiranje i uništavanje evidentiranih elemenata kulturne baštine i neotkrivenih arheoloških nalazišta ukoliko se nalaze na lokaciji zahvata a uslijed izgradnje cestovnih koridora, pruga, energetske objekata i infrastrukture, zračnih i riječnih luka te ostalih infrastrukturnih zahvata. Moguće je narušavanje ambijentalnih vrijednosti i kulturološkog konteksta neke cjeline ili elementa kulturne baštine ukoliko se nalazi u blizini cestovnih koridora, pruga, energetske objekata i infrastrukture, zračnih i riječnih luka te ostalih infrastrukturnih zahvata.	<ul style="list-style-type: none"> Tijekom pripreme projekta provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl. Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima		
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza		
<p>Opis kumulativnog utjecaja</p> <p>Jačina i značaj kumulativnog utjecaja najviše ovisi o količini zahvata koji će se financirati, te o njihovom smještaju. Najveći pritisak na elemente kulturne baštine mogu predstavljati energetske, stambene i infrastrukturne zahvate. Izgradnjom ovih objekata mogu se oštetiti ili uništiti prvenstveno neevidentirana arheološka nalazišta a zatim i ostali materijalni elementi kulturne baštine te narušiti kontekst ambijentalnih cjelina koje se nalaze u blizini. S druge strane, velik broj arheoloških nalazišta i elemenata kulturne baštine je otkriven tek tijekom izvođenja građevinskih radova. Dakle, moguć je i pozitivan utjecaj u smislu novih saznanja o kulturnoj baštini, a poštivanjem konzervatorskih uvjeta tijekom izgradnje osigurat će se očuvanje i zaštita novootkrivenih elemenata kulturne baštine.</p> <p>Neprimjerena obnova objekata koji su ujedno i elementi kulturne baštine dovesti će do degradacije njihovih temeljnih značajki. Kako bi se to izbjeglo, potrebno je iskoristiti potencijale i inpute za poboljšanje sustava kako bi se osigurala pozitivne promjene u vidu zaštite i održivog korištenja kulturne baštine. Očuvanje i zaštita kulturne baštine može se postići i kroz provedbu aktivnosti vezanih za obnovu urbanih područja, ukoliko se ulaganja usmjere u obnovu zapuštenih građevina koje su ujedno i zaštićeni spomenici kulture.</p> <p>Daljnim ulaganjima predviđa se i razvoj poduzetništva utemeljenog na kulturnoj baštini koje uključuje kulturne industrije, kulturni turizam i kulturni menadžment a samim time daljnji pozitivni utjecaji na zaštitu i očuvanje kulturne baštine i jačanje svijesti o vrijednosti kulturne baštine.</p>		

KULTURNA BAŠTINA		
Okolišni ciljevi: KB-1. Očuvati i osigurati daljnju zaštitu kulturne baštine KB-2. Osigurati održivo korištenje kulturne baštine		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Tijekom pripreme projekta potrebno je provjeriti postoji li vjerojatnost nalaska i rizik oštećivanja elemenata kulturne baštine. Ukoliko postoji, potrebno je osigurati mjere zaštite kulturne baštine u vidu predistražnih radova, konzervacije nalazišta i sl. Ukoliko se prilikom izvođenja radova otkriju arheološki nalazi potrebno je obavijestiti nadležne službe te postupati u skladu s daljnjom procedurom.		
Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Predlaže se praćenje: <ul style="list-style-type: none"> • Broj prijavljenih oštećivanja elemenata kulturne baštine • Broj novootkrivenih elemenata arheološke baštine 		

– STANOVNIŠTVO –

STANOVNIŠTVO		
Okolišni ciljevi:		
S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva		
S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja		
S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti		
S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru		
S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje		
S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi		
S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih		
S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
1.1.1. Jačanje infrastrukturnih kapaciteta istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) potrebnih za povećanje znanstvene izvrsnosti	Provođenjem ovih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj stanovništvo (dostizanje cilja S-4) koje se bavi istraživačkom djelatnošću stvaranjem boljih uvjeta za rad, a posebice stvaranjem nove infrastrukture. Moguće je otvaranje novih radnih mjesta u istraživačkom sektoru, al i u posrednim djelatnostima uslijed gradnje potrebne infrastrukture (građevinarstvo, logistika, arhitektura i dr.). (dostizanje cilja S-7). Moguće je smanjenje trenda „odljeva“ visokoobrazovnih kadrova (vanjski emigranti) (dostizanje cilja S-6). Očekuje se povećanje suradnje između sveučilišta, istraživačkog i poslovnog sektora.	
1.1.2. Poboljšanje hrvatske znanstvene izvrsnosti u europskim istraživanjima i na međunarodnoj razini pružanjem podrške IR projektima koje provode Znanstveni centri izvrsnosti		
1.1.3. Jačanje kapaciteta znanstveno-istraživačkih organizacija za provedbu istraživanja usmjerenih na uspješnu primjenu znanstvenih rezultata		
1.2.1. Jačanje kapaciteta poduzeća u IRI-u	Provođenjem ovih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj u smislu povećanja broja novih poduzeća, a time i smanjenje trenda broja nezaposlenih (dostizanje cilja S-7). Ulaganjima u ljudski kapital i poboljšanjem (ne-fizičke) infrastrukture očekuje se poboljšanje uvjeta rada, smanjenje administracije te smanjenje troškova (po stanovniku) za otvaranje novih poduzeća. Smanjenjem troškova administracije, usvajanjem nove tehnologije (a time i povećanje produktivnosti) očekuje se	
1.2.2. Unaprjeđenje i daljnji razvoj inovacijske okoline stvaranjem tehnoloških platformi i centara kompetencija, te promocijom inicijativa klastera konkurentnosti		

STANOVNIŠTVO		
Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	jačanje konkurentnosti na vanjskoj tržištu.	
2.1.1. Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija) za ulaganje u infrastrukturu širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što utječe na dostupnost infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u svrhu maksimalnog povećanja društvenih i gospodarskih koristi u spomenutim područjima	Provođenjem ovih aktivnosti očekuje se pozitivan utjecaj u smislu povećane dostupnosti digitalnih komunikacijskih mreža u ruralnim i rubnim područjima, a time i povećanog korištenja raznih e-usluga. Indirektno je moguće povećanje udjela informatički obrazovanog stanovništva (dostizanje cilja S-08). Ukratko, očekuje se povećanje pokrivenosti domaćinstava širokopojasnom mrežom i povećano korištenje e-usluga u javnim ustanovama što će olakšati pristup raznim uslugama (e- zdravstvo, e-recepti, e-kultura, e-obrazovanje, e-dozvole i dr.).	<ul style="list-style-type: none"> Izraditi bazu podataka koja će sadržavati podatke o ruralnim područjima koja nemaju dostupne digitalne komunikacijske mreže, a u kojima postoji potreba. Potreba za navedenom infrastrukturom može ovisiti i o dobnoj i socijalnoj strukturi stanovništva na konkretnom području . Npr. ukoliko se u nekom ruralnom području nalazi 90% starog stanovništva, a takva nepovoljna demografska struktura u ruralnim područjima nije rijetkost, pitanje je postoji li potreba za uvođenjem digitalne komunikacijske. Izrada ove baze koristila bi se u svrhu usmjeravanja ulaganja u područja gdje je potrebno.
2.3.1. Povećano korištenje IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave razvojem koordinacijske strukture i softverskih rješenja u pogledu IKT-a		
3.1.1. Olakšavanje pristupa financiranju za MSP-ove	S obzirom da postoje velike razlike u poduzetničkoj aktivnosti po regijama, ovim aktivnostima smanjit će se razlike u broju inovativnih poduzeća i	<ul style="list-style-type: none"> Prednost dati ulaganjima u područja u kojima je izraženiji trend rasta nezaposlenosti i depopulacijskim područjima te u područja
3.1.2. Stvaranje povoljnih uvjeta za poduzetništvo		

STANOVNIŠTVO		
<p>Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
pružanjem visokokvalitetne podrške poslovanju	poduzetničke aktivnosti na području Hrvatske i povećat će se broj poduzetnički aktivnih osoba (povećanje udjela zaposlenih u novim poduzećima u područjima visoke tehnologije, ICT i drugim područjima s visokim potencijalom rasta (dostizanje cilja S-07)). Kroz olakšan pristup kapitalu očekuje se porast broja zaposlenih u malom i srednjem poduzetništvu te veći udio poduzeća koji „prežive“ nakon otvaranja (dostizanje cilja S-07). Očekuje se povećanje suradnje između sektora djelatnosti koje su u sinergiji čime se otvara mogućnost za otvaranje novih radnih mjesta (ugostiteljstvo i turizam npr.). Poboljšanjem poslovnog okruženja, povećanjem dostupnosti informacija o pokretanju tvrtki, moguće je povećanje udjela radno sposobnog stanovništva koje će osnovati vlastitu tvrtku te smanjenje negativnog trenda broja nezaposlenih (dostizanje cilja S-07).	gdje su izraženija emigracijska kretanja (izražen negativni migracijski saldo)
3.4.1. Unapređenje radne uspješnosti i rasta MSP-ova		3.4.2. Poboljšanje inovativnosti MSP-ova
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetskog razreda D i nižih energetske klasifikacije	Očekuje se smanjene troškova potrošača za energiju i vodu što će rasteretiti kućni proračun jednog kućanstva i poboljšati životni standard stanovništva (potrošnja energije za grijanje u prosječno toplinski izoliranim zgradama danas u	

STANOVNIŠTVO		
Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	Hrvatskoj iznosi od 40 do 60 % ukupne potrošnje energije)	
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	Očekuje se povećanje udjela stanovništva koje će biti pošteđeno posljedica prirodnih i tehničkih katastrofa, kao što su devastirani domovi, na dugogodišnjim nasadima, štete u stočarstvu, štete na obrtnim sredstvima i štete u poljoprivrednoj proizvodnji, a što podrazumijeva velike materijalne štete.	
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo i povećanje životnog standarda stanovnika. Očekuje se povećanje broja zaposlenosti odnosno povećanje broja djelatnika na poslovima gospodarenja otpadom (dostizanje cilja S-07) te povećanje educiranosti stanovništva o sustavu gospodarenja otpadom.	<ul style="list-style-type: none"> Ulaganja usmjeriti u edukaciju i informiranje lokalnog stanovništva o izgradnji CGO-a i važnosti odvojenog sakupljanja i recikliranja otpada. Posebno se to odnosi na lokacije CGO-a i ostalih dijelova sustava gospodarenja otpadom s obzirom da se može očekivati povećani otpor prilikom njihove izgradnje
6.1.2. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja/ponovne uporabe otpada		
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Očekuje se povećanje broja stanovnika koji su obuhvaćeni opskrbom kvalitetnom pitkom vodom te povećanje stope priključenosti stanovništva na sustav javne vodoopskrbe. Očekuje se smanjenja broja stanovnika koji se koriste tzv. lokalnim vodovodima i one koji koriste sustave koji ne zadovoljavaju mikrobiološke/kemijske parametre.	
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda		

STANOVNIŠTVO		
Okolišni ciljevi:		
S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva		
S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja		
S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti		
S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru		
S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje		
S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi		
S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih		
S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
6.3.1 Unapređenje zaštite i korištenja kulturne baštine u svrhu razvoja sadržaja i usluga povezanih s turizmom	Očekuje se povećanje zaposlenosti u tercijarnom sektoru (turizam), moguć je povećan broj turističkih dolazaka, a time i povećanje zaposlenosti u posrednim djelatnostima (infrastruktura, ugostiteljstvo, trgovina i sl.) – dostizanje cilja S-07	
6.3.2. Poboljšanje učinkovitog upravljanja zaštićenim područjima putem razvoja infrastrukture za posjetitelje		
6.5.1. Nadogradnja sustava za upravljanje kvalitetom zraka i njezino praćenje u skladu s Direktivom 2008/50/EZ	Očekuje se poboljšanje kvalitete života stanovnika i urbanog okoliša u kojem stanovništvo svakodnevno boravi (dostizanje cilja S-07).	
4.5.1. Modernizacija i unaprjeđenje gradskih rješenja za mobilnost bez emisija	Očekuje se pozitivan utjecaj na mobilnost stanovništva te smanjene opterećenosti prometnica (posebice tokom turističke sezone). Očekuje se povećanje sigurnosti na prometnicama i smanjenje smrtnih slučajeva godišnje, pozitivan utjecaj na dnevne migrante koji putuju izvan naselja radi posla ili školovanja. Izgradnja potrebne infrastrukture otvorit će mogućnost zapošljavanje dijela stanovništva i aktiviranje poduzeća koji su indirektno povezani s gradnjom infrastrukturnih projekata (dostizanje cilja S-06, S-07). Očekuje se bolja povezanost pojedinih regija, a to se posebno odnosi na povezanost urbanih i	
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a		
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti		
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima		

STANOVNIŠTVO		
Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
7.3.2. Razvoj inteligentnoga, održivog i integriranog niskouglijasnog urbanog javnog prijevoza	ruralnih područja. Općenito, očekuje se poboljšanje kvalitete usluge prijevoza i sigurnosti sudionika u prometu, povećanje mogućnosti širenja naselja i revitalizaciju naselja. Očekuje se povećanje kvalitete života i standarda stanovništva (dostizanje cilja S-07).	
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza		
9.1.1. Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama prelaskom s institucionalne skrbi na skrb u zajednici	Očekuje se pozitivan utjecaj na stanovništvo povećanjem dostupnosti zdravstvenih usluga, poboljšanje životnog standarda stanovništva, osjećaja sigurnosti te moguće povećanje očekivanog trajanja života. Očekuju se poboljšani i olakšani uvjeti života za ranjive skupine stanovništva (djeca s teškoćama u razvoju, beskućnici) te povećana dostupnost socijalnih usluga. Moguće je podizanje razine zapošljavanja ranjivih skupina (dostizanje cilja S-07). Očekuje se smanjenje broja stanovnika koji žive u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti (smanjenje trenda porasta siromaštva).	<ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja usmjeriti ruralna i teže dostupna područja s većim udjelom ranjivih skupina, izraženijim trendom depopulacije i u područjima gdje je izraženiji koeficijent starosti.
9.1.2. Promicanje socijalnog uključivanja i smanjenje nejednakosti poboljšanim pristupom socijalnim uslugama i prelaskom s institucionalnih na usluge u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture		
9.2.1. Unapređivanje životnih uvjeta u ugroženim područjima putem podrške uključivom rastu s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva.		
10.1.1. Uspostavljanje uvjeta za razvoj ključnih kompetencija učenika i provedbu reforme kurikuluma	Očekuje se poboljšanje uvjeta i standarda u obrazovanju. Izjednačavanje uvjeta i smanjenjem razlika u dostupnosti obrazovanja omogućit će se	

STANOVNIŠTVO		
<p>Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>10.1.2. Modernizacija i poboljšanje smještajne infrastrukture u visokom obrazovanju kako bi se poboljšao pristup visokom obrazovanju za studente u nepovoljnom položaju te poboljšanje i modernizacija nastavne opreme kako bi se osigurala kvaliteta i relevantnost studijskih programa</p>	<p>poboljšanje obrazovne strukture stanovništva. (dostizanje cilja S-04).</p>	
<p>10.1.3. Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja poboljšanjem uvjeta za stjecanje praktičnih znanja u ciljanim sektorima strukovnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja na razini visokog obrazovanja</p>		
<p>Opis kumulativnog utjecaja Pristup analizi utjecaja bazirao se na procjenama utjecaja pojedinih projekata pri čemu značajnu ulogu ima veličina zahvata ali i popratne djelatnosti vezane za zahvat koje će utjecati na povećanje zaposlenosti. U proteklom su razdoblju zabilježeni negativni trendovi u demografskom kretanju odnosno u biološkoj i društveno-gospodarskoj strukturi stanovništva RH. Indeks popisne promjene iznosio je 0,97 u međupopisnom razdoblju što znači da se broj stanovnika smanjio za oko 3%. Isto tako zabilježen je porast broja nezaposlenog stanovništva, smanjenje broja aktivnih, a time i povećanje broja neaktivnih osoba. Gledajući kumulativni utjecaj, OPKK ima pozitivan utjecaj na postojeće stanje i trendove kretanja stanovništva. Provedbom projekata koji su predviđeni OPKK-om očekuje se smanjenje odnosno usporavanje trenda rasta nezaposlenosti, poboljšanje i olakšanje uvjeta rada, školovanja i života te smanjenje razlika u razvijenosti između regija unutar Hrvatske. Gotovo svi projekti koji se vežu uz OPKK unaprijedit će ili u najgorem slučaju neće narušiti postojeće demografske trendove.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Provedba projekata vezanih za poboljšanje pristupa visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama, promicaje socijalnog uključivanja te unapređivanje životnih</p>		

STANOVNIŠTVO		
<p>Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<p>uvjeta u ugroženim područja predlaže se prvenstveno u područjima koje karakterizira nepovoljnija dobna, obrazovna i gospodarska struktura stanovništva. To su područja s velikim udjelom starog stanovništva, nižom obrazovnom strukturom te izraženim trendom depopulacije (uzrokovana negativnim migracijskim saldonom i smanjenim prirodnim prirastom).</p>		
<p>Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring Pratiti broj stanovnika i druge demografske podatke za pojedine gradove/ općine/ naselja u kojima će se izvoditi pojedini projekti kako bi se na vrijeme mogle poduzeti mjere za zaustavljanje nepovoljnih demografskih trendova. Nacrtom OPKK-a se predviđaju sljedeći indikatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osoblje u istraživačko razvojnom sektoru, udio u ukupnom radnom aktivnom stanovništvu – poslovni sektor • Broj novih istraživača u potpomognutim subjektima • Broj istraživača koji rade u poboljšanim istraživačkim objektima • Dodatni broj kućanstava s pristupom širokopojasnom internetu do minimalno 30 Mbps • Broj administrativnih ureda u kojima su uvedena ICT rješenja • Broj obrazovnih institucija koje koriste e-usluge i e-sadržaje • Udio MSP u zaposlenosti u ne-financijskom sektoru • Povećanje hrvatskog TEA indeksa tj. broja poduzetnički aktivnih osoba • Produktivnost rada po jednom radnom satu • Povećanje zaposlenosti u potpomognutim tvrtkama • Produktivnost rada • Povećanje u očekivanom broju posjeta potpomognutim lokacijama prirodne i kulturne baštine i znamenitosti • Broj novih poslova stvorenih od strane financiranih tvrtki • Broj stanovnika koji imaju korist od mjera zaštite od poplava • Obnovljeni bolnički odjeli • Obnovljeni stambene jedinice • Broj izgrađenih stambenih jedinica 		

STANOVNIŠTVO		
<p>Okolišni ciljevi: S-1. smanjiti ili usporiti proces depopulacije stanovništva S-2. zaustaviti daljnji pad prirodnog prirasta stanovništva i nepovoljna migracijska kretanja S-3. uravnotežiti odnos između dobnih skupina s obzirom na visok koeficijent starosti S-4. povećati udio visokoobrazovanih stanovnika, a posebice u istraživačkom sektoru S-5. izgraditi i razvijati sustav za cjeloživotno učenje S-6. smanjiti udio dugotrajnih, a povećati udio dnevnih migracija stanovnika, posebno u depopulacijskim područjima RH, posebno stanovništva vitalne dobi S-7. smanjiti ili usporiti trend kretanja broja nezaposlenih S-8. povećati udio informatički pismenog stanovništva</p>		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
<ul style="list-style-type: none"> • Broj otkupljenih stambenih jedinica • Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti • Broj uspostavljenih veteranskih centara • Broj dječjih vrtića koji su poboljšali svoje prostorne i materijalne uvjete • Postotak osnovnih i srednjih škola opremljenih LAN • Broj pred tercijarnih ustanova opremljenih specijaliziranom opremom <p>Osim navedenih , predlaže se pratiti sljedeće okolišne indikatore:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indeks popisne promjene (<, >, = 1) • koeficijent starosti • udio visokoobrazovanog stanovništva • trend nezaposlenosti • broj useljenih u depopulacijska područja 		

– ZDRAVLJE LJUDI –

ZDRAVLJE LJUDI		
Okolišni ciljevi		
ZD-01. Stvoriti uvjete koji će omogućiti poboljšanje kvalitete života ljudi i općeg stanja zdravlja ljudi		
ZD-02. Smanjiti rizik za ljudsko zdravlje		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije)	Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u energetske sektoru pozitivno će utjecati na opće zdravstveno stanje stanovništva te poboljšanje životnog standarda i kvalitete života. To će se prvenstveno postići poboljšanjem kvalitete zraka smanjenjem korištenja fosilnih goriva čijim izgaranjem nastaju: sumpor dioksid (SO ₂), dušikove okside (NO _x), ugljikove okside (CO, CO ₂), krute čestice (PM), hlapive organske spojeve (VOC) i policikličke ugljikovodike (PAH). (dostizanje cilja ZD-01). Energetska obnova dovest će do uštede energije i smanjenje emitiranja CO ₂ zbog bolje energetske učinkovitost sustava toplinarstva i zamjene kotlova na lož-ulje čistim gorivima.	<ul style="list-style-type: none"> • Prednost dati ulaganjima u projekte na lokacijama u kojima je zabilježena smanjena kvaliteta zraka.
4.2.2. Poboljšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, privatni uredi i trgovina)		
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetskog razreda D i nižih energetskih klasifikacija		
5.2.1. Povećavanje kapaciteta i opremanje za upravljanje rizicima na nacionalnoj i regionalnoj razini	Očekuje se povećanje kvalitete života stanovništva ublažavanjem posljedica pojedinih elementarnih nepogoda (dostizanje cilja ZD-01)	
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Smanjenjem broja ilegalnih (divljih) odlagališta sanacijom, rekonstrukcijom odnosno njihovom prenamjenom prestat će direktna prijetnja zdravlju stanovništva u blizini takvih lokacija (dostizanje cilja ZD-01).	<ul style="list-style-type: none"> • Kod aktivnosti sanacije odlagališta, ulaganja usmjeriti na ona područja gdje postoji veća opasnost onečišćenja podzemnih voda i tla gdje se odvija poljoprivreda.
6.2.1. Poboljšanje sustava gospodarenja vodama uspostavljanjem suvremene vodoopskrbe	Povećanjem broja stanovnika kojima će biti dostupna javna komunalna infrastruktura (vodoopskrba i odvodnja, UPOV) direktno se sprečava moguć negativan utjecaj na zdravlje uslijed neadekvatne (ne)priključenosti na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje. Prvenstveno se to odnosi na sprečavanje	
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda		

ZDRAVLJE LJUDI		
Okolišni ciljevi		
ZD-01. Stvoriti uvjete koji će omogućiti poboljšanje kvalitete života ljudi i općeg stanja zdravlja ljudi		
ZD-02. Smanjiti rizik za ljudsko zdravlje		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
	širenja bolesti uzrokovanim lošom kvalitetom vode (dostizanje cilja ZD-01 i ZD-03).	
6.5.1. Nadogradnja sustava za upravljanje kvalitetom zraka i njezino praćenje u skladu s Direktivom 2008/50/EZ	Unapređenje sustava upravljanja kvalitetom zraka i mjere za poboljšanje ima pozitivan utjecaj na poboljšanje kvalitete zraka, a time direktno i na zdravlje stanovništva (dostizanje cilja ZD-01). Prenamjena potencijalno onečišćenih lokacija (industrijski, vojni kompleksi) pozitivno će utjecati na zdravlje stanovništva na lokalnoj i široj razini.	•
6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja		
4.5.1. Modernizacija i unaprjeđenje gradskih rješenja za mobilnost bez emisija	Povećanjem upotrebe npr. bicikala očekuje se poboljšanje kvalitete života stanovnika na više načina (smanjenje onečišćenja, poboljšanje općeg zdravstvenog stanja i dr.)	
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta, uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti	Poboljšanjem i unapređenjem prometne infrastrukture direktno će se povećati sigurnost sudionika u prometu (smanjenje broja nesreća sa smrtnim ishodom). Unapređenjem i gradnjom sustava zaštite od buke direktno se smanjuje nepovoljan učinak na ljudsko zdravlje. Smanjit će se rizik dostupnosti zdravstvene zaštite za vrijeme vremenskih nepogoda i drugih uvjeta u ruralnim i izoliranim područjima (ZD-01).	• Prednost dati ulaganjima u projekte za unapređenje i gradnju sustava zaštite od buke.
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima		
7.3.2. Razvoj inteligentnoga, održivog i integriranog niskougljičnog urbanog javnog prijevoza		
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza		
9.1.1. Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama prelaskom s institucionalne skrbi na skrb u zajednici	Očekuje se značajno poboljšanje učinkovitosti sustava zdravstvene i socijalne skrbi te skrbi za djecu i starije te povećanje dostupnosti zdravstvenih usluga. Na taj način se očekuje povećan broj stanovnika koji će moći koristiti poboljšane socijalno/javne i zdravstvene usluge (dostizanje cilja	• S obzirom da u RH još ne postoji kompletno razrađeni sustav palijativne skrbi prednost dati ulaganjima u projekte koji će poboljšati komunalnu infrastrukturu i povećati kapacitete tog segmenta zdravstvenog sustava.
9.1.2. Promicanje socijalnog uključivanja i smanjenje nejednakosti poboljšanim pristupom socijalnim uslugama i prelaskom s institucionalnih na		

ZDRAVLJE LJUDI		
Okolišni ciljevi		
ZD-01. Stvoriti uvjete koji će omogućiti poboljšanje kvalitete života ljudi i općeg stanja zdravlja ljudi		
ZD-02. Smanjiti rizik za ljudsko zdravlje		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
usluge u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture	ZD-01). Očekuje se ravnomjernija dostupnost socijalnih/javnih usluga na regionalnoj razini. Očekuje se poboljšanje kvalitete života korisnika domova za dugotrajnu i intenzivnu skrb.	
9.2.1. Unapređivanje životnih uvjeta u ugroženim područjima putem podrške uključivom rastu s ciljem smanjenja socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva		
Opis kumulativnog utjecaja		
Provedba aktivnosti koje su definirane OPKK-om imat će pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi odnosno na ostvarenje ciljeva ZD-01 i ZD-02. Ulaganjem u poboljšanje komunalne, prometne i zdravstvene infrastrukture direktno se utječe na poboljšanje općeg zdravstvenog stanja stanovništva odnosno poboljšanja kvalitete života ljudi i njihovog standarda.		
Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir		
Iz aspekta očuvanja zdravlja stanovništva i utjecaja pojedinih sastavnica okoliša na zdravlje preporuča se prioritet ulaganja u SC 6.1.1., 6.2.1., 6.2.2. te 7.2.1.		
Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring		
Nacrtom OPKK-a se predviđaju sljedeći indikatori:		
<ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje broja stanovnika koji nemaju mogućnost pristupa sustavu javne vodoopskrbe ili nisu obuhvaćeni sustavom praćenja voda ili su spojeni na sustav koji ne ispunjavaju mikrobiološke i kemijske standarde • Dodatno stanovništvo koje koristi poboljšani vodoopskrbni sustav • Dodatno stanovništvo koje koristi poboljšani sustav za pročišćavanje otpadnih voda • Stvorene ili obnovljen otvorene površine u urbanim područjima • Žrtve nesreća na cestama (ozlijeđeni) • Stanovništvo za koje se očekuje da će koristiti poboljšane zdravstvene usluge 		
Uz navedene, predlaže se pratiti sljedeće okolišne indikatore:		
<ul style="list-style-type: none"> • očekivano trajanje života • broj epidemija uzrokovanih kontaminiranom vodom za piće ili rekreacijskim vodama prema vrsti uzročnika i broju oboljelih na području Hrvatske • udio zdravstveno neispravnih uzoraka vode za piće pregledanih na kemijske i mikrobiološke parametre u Republici Hrvatskoj • broj oboljelih od vektorskih prenosivih bolesti u jednoj godini, a koje se pojavljuju uslijed globalnih klimatskih promjena 		
Uspostavom praćenja označenih indikatora određenih OPKK-om i predloženih okolišnih indikatora može se pratiti učinkovitost provedbe OPKK u odnosu na zadane okolišne ciljeve. Trenutno je na području RH značajan udio stanovništva starijeg od 65 godina za koji se podrazumijeva da povećano koriste zdravstvene usluge. Ulaganjima u specifične ciljeve PO4, PO5, PO6 i PO7 očekuje se poboljšanje kvalitete života ljudi te njihovog zdravstvenog stanja. Time se direktno utječe na povećanje očekivanog trajanja života uslijed poboljšanih kvalitete života i povećane dostupnosti zdravstvenih usluga.		

– OTPAD –

OTPAD		
Okolišni ciljevi		
O-1 Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada		
O-2 razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO		
O-3 Smanjivanje rizika od neodgovarajućeg odlaganja otpada		
OČEKIVANI KUMULATIVNI UTJECAJ		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
2.1.1. Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa (operatera na tržištu elektroničkih komunikacija) za ulaganje u infrastrukturu širokopojasnih mreža sljedeće generacije, što utječe na dostupnost infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u svrhu maksimalnog povećanja društvenih i gospodarskih dobiti u spomenutim područjima	Negativan direktan utjecaj pojavom većih količina EE otpada rekonstrukcijom postojećeg sustava	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
2.3.1. Povećano korištenje IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave razvojem koordinacijske strukture i softverskih rješenja u pogledu IKT-a	Negativan direktan utjecaj pojavom većih količina EE otpada rekonstrukcijom postojećeg sustava	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
4.2.1. Povećavanje korištenja obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti izvora energije, kao i smanjenje potrošnje energije u sektoru proizvodne industrije	Negativan direktan utjecaj pojavom većih količina građevnog otpada od izgradnje i rekonstrukcije objekata (azbest)	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
4.2.2. Poboľšanje učinkovitosti korištenja izvora energije i smanjenje potrošnje energije u privatnom uslužnom sektoru (turizam, privatni uredi i trgovina)		
4.3.1. Energetska obnova javnih zgrada i zgrada stambenog sektora energetskog razreda D i nižih energetskih klasifikacija	Negativan direktan utjecaj pojavom većih količina građevnog otpada od izgradnje i rekonstrukcije objekata (azbest) tijekom izgradnje/ obnove.	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.

OTPAD		
Okolišni ciljevi		
O-1 Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti uz materijalnu i energetska oporabu otpada		
O-2 razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO		
O-3 Smanjivanje rizika od neodgovarajućeg odlaganja otpada		
OČEKIVANI KUMULATIVNI UTJECAJ		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
4.3.2. Unapređenje javne energetske infrastrukture – javna rasvjeta i toplinarstvo		osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
4.4.1. Uvođenje pametnih mreža u pilot-područjima	Negativan direktan utjecaj pojavom većih količina EE otpada od rekonstrukcije elektro prijenosnog i distribucijskog sustava	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
6.1.1. Razvijanje infrastrukture za gospodarenje otpadom kako bi se uspostavio integrirani sustav gospodarenja otpadom i smanjili rizici koji se odnose na otpad	Pozitivan indirektan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje uvođenjem integriranog sustava gospodarenja otpadom koji uključuje uspostavu centra za gospodarenje komunalnim otpadom na županijskoj ili regionalnoj razini, reciklažnih dvorišta, pretovarnih stanica i dr.; pozitivan direktan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje sanacijom postojećih odlagališta, pozitivan direktan utjecaj na okoliš smanjenjem količina odloženog otpada, pozitivan direktan utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje uvođenjem sustava gospodarenja opasnim otpadom	<ul style="list-style-type: none">
6.1.2. Poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja/ponovne uporabe otpada		
6.2.2. Poboljšanje stanja voda razvojem sustava i mreža za sakupljanje i pročišćavanje otpadnih voda	Negativan direktan utjecaj na okoliš pojavom većih količina mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda iz razloga što gospodarenje otpadnim muljem nije zadovoljavajuće riješeno	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
6.5.2. Obnova nekadašnjih industrijskih prostora (bivših industrijskih i/ili bivših vojnih lokacija) u sklopu ITI-ja	Negativan direktan utjecaj na okoliš pojavom većih količina iskopa s onečišćenih lokacija (bivši industrijski i vojni kompleksi)	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
7.1.1. Modernizacija ključne infrastrukture unutarnjih vodnih putova TEN-T-a	Negativan direktan utjecaj na okoliš pojavom velikih količina građevnog otpada od izgradnje i rekonstrukcije velikih infrastrukturnih objekata	<ul style="list-style-type: none"> U projektnoj dokumentaciji predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.
7.2.1. Poboljšanje regionalne mobilnosti i povezanosti unapređenjem regionalnih cesta,		

OTPAD		
<p>Okolišni ciljevi O-1 Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada O-2 razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO O-3 Smanjivanje rizika od neodgovarajućeg odlaganja otpada</p>		
OČEKIVANI KUMULATIVNI UTJECAJ		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
uklanjanjem većih uskih grla i mjerama cestovne sigurnosti		
7.3.1. Poboljšana teritorijalna kohezija i povezanost i mogućnost pristupa teritorijalno izoliranim područjima		
7.3.2. Razvoj inteligentnoga, održivog i integriranog niskougljičnog urbanog javnog prijevoza		
7.4.1. Poboljšanje željezničke mreže u cilju promocije modalnog prijevoza		
<p>Opis utjecaja Provedbom aktivnosti unutar OPKK doći će do nastajanja dodatnih, potencijalno velikih količina otpada, prvenstveno građevnog otpada nastalog tijekom izgradnje i rekonstrukcije infrastrukturnih objekata, ali i pojavom većih količina iskopa s onečišćenih lokacija, kao i EE otpada. Obzirom na to, potrebno je stvoriti preduvjete za zbrinjavanje ovih vrsta otpada što će biti omogućeno kroz realizaciju aktivnosti iz SC 6.1.1. Stoga je potrebno u što skorijem roku izraditi pregled postrojenja (industrijskih, energetskih) koja mogu zbrinjavati otpad kao i započeti izradu projektne dokumentacije za izgradnju i/ili rekonstrukciju objekata sustava gospodarenja opasnim i građevnim otpadom. U slučaju nastavka odlaganja komunalnog otpada bez prethodnog odvajanja biorazgradivog dijela otpada na postojećim i novim lokacijama odlagališta, nekontroliranog odlaganja opasnog otpada, odlaganja mulja s CUPOV-a na neslužbenim ili divljim odlagalištima i dalje će se vršiti veliki pritisak na okoliš (vode, tlo, zrak, staništa) i ljudsko zdravlje, te je usmjeravanje ulaganja u sustave odvajanja, oporabe i recikliranje otpada od izuzetne važnosti.</p>		
<p>Prioritetne mjere ublažavanja i alternative koje je potrebno uzeti u obzir Stvoriti preduvjete za adekvatno zbrinjavanje otpada generiranog predloženim aktivnostima Potaknuti nadležne institucije za rješavanje problematike određivanja zona sanitarne zaštite voda kao preduvjet definiranju lokacija objekata sustava gospodarenja otpadom Provoditi sanacije/rekonstrukcije odlagališta paralelno s otvaranjem centara za gospodarenje otpadom Razmotriti opciju dobivanja bioplina na UPOV-a Pronaći pogodne lokacije za odlaganje materijala od iskopa (postojeće degradirano područje, rehabilitacija terena (privođenje drugoj namjeni)) U projektnoj dokumentaciji potrebno je predvidjeti količine i vrste otpada koje će nastati te osigurati njihovo adekvatno zbrinjavanje.</p>		

OTPAD		
Okolišni ciljevi		
O-1 Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na izvoru te otpada kojeg se mora odložiti uz materijalnu i energetske uporabu otpada		
O-2 razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom IVO		
O-3 Smanjivanje rizika od neodgovarajućeg odlaganja otpada		
OČEKIVANI KUMULATIVNI UTJECAJ		
Specifični cilj OPKK-a	Opis značajnih utjecaja	Alternative/ Mjere
Preporuke za daljnja istraživanja i monitoring		
Predlaže se praćenje sljedećih indikatora:		
<ul style="list-style-type: none">• kapaciteti za gospodarenje otpadom (broj građevina za gospodarenje otpadom)• emisije stakleničkih plinova (GHG) od gospodarenja otpadom• gospodarenje posebnim kategorijama otpada• broj saniranih lokacija onečišćenih otpadom		

